

Concernstaf

Concerncontrol

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan raadsleden en schaduwraadsleden

Datum 27 oktober 2016
Contactpersoon L.J. Goudsmit / F. van Hattem
Doorkiesnummer 023-5113052 / 023-5113609
E-mail l.goudsmit@haarlem.nl / fdjhattem@haarlem.nl
Bijlage(n) 2
Onderwerp Aanbieding antwoorden op raadsvragen Programmabegroting 2017-2021

Geachte dames en heren,

Hierbij bied ik u de ambtelijke antwoorden aan op de schriftelijke raadsvragen die uw raad heeft gesteld over de Programmabegroting 2017-2021. Tevens treft u een bijlage aan als onderdeel van de beantwoording van technische vraag 152.

In bijgaand overzicht zijn alle gestelde vragen en de antwoorden daarop opgenomen. Omdat de vragen dit jaar zijn ingediend en beantwoord via het digitale systeem Gemraad, heeft u de mogelijkheid selecties te maken. Het Gemraad-systeem biedt u verschillende mogelijkheden daartoe, bijvoorbeeld per partij of per onderdeel van de begroting. U kunt deze selectie naar uzelf mailen als pdf-bestand. U kunt tevens met de zoekfunctie woorden in vragen en antwoorden opvragen.

In een enkel geval dat vragen niet aan het criterium ‘technisch’ voldoen, maar politiek van aard zijn, zijn die niet door de ambtelijke organisatie beantwoord. Uiteraard kunt u deze vragen wel aan het college van B&W stellen bij de bestuurlijke behandeling van de begroting.

De vragen en antwoorden maken onderdeel uit van de behandeling van de begroting in de raad van 7 tot en met 10 november 2016.

Met vriendelijke groet,

M.A. Jonker
Concerncontroller

Vragenronde: Programmabegroting 2017-2021

Aangemaakt op: 26-10-2016 02:26

Totaal: 79 pagina's

Gesorteerd op fractie (oplopend gesorteerd)

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 2
107	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Actiepartij drs. J. (Jur) Botter, MPA	120	Wat is het meerjarig geraamde bedrag voor cultuurontwikkeling als onderdeel van de begroting?	
107	Het bedrag voor cultuurontwikkeling is gekoppeld aan de initiatieven en projecten die kunnen worden ondersteund via het Cultuurstimuleringsfonds (het jaarlijks budget bedraagt € 197.000).			
114	Paragrafen Actiepartij J.K.N. (Jeroen) van Spijk	225	Waaruit bestaan de baten (bijdragen van andere overheden) ter grootte van 11 mio die niet in de exploitatie of onder punt 4. van het staatje zijn verantwoord en waar zijn deze gelden?	
114	Dit betreffen vooruit ontvangen subsidies, terug te vinden op de balans onder de post 'Overlopende passiva'.			
76	Algemeen Actiepartij drs. J. (Jur) Botter, MPA	16	Welke innovatie initiatieven (naast stamtafels voor ambulante cliënten), worden bedoeld met de zinsnede; 'Recente voorbeelden hiervan.... en de ondersteuning van innovatie ideeën in het sociaal domein?	
76	<p>Bijvoorbeeld: Een initiatief van een groep Haarlemmers (Creatieve Muggen) die zich naast drukke werkzaamheden en privéleven kosteloos en belangeloos inzetten door te adviseren bij plannen van individuen en vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven op het gebied van burgerparticipatie, vrijwillige inzet en maatschappelijke betrokkenheid.</p> <p>De Wijkacademie Schalkwijk heeft de afgelopen jaren door de zeer actieve rol van de ouders van de Wijkacademie, diverse programma's ontwikkeld en uitgevoerd voor nieuwkomers en mensen die al langer in Haarlem wonen. De ouders ervaren dat als ze zelf niet de mogelijkheid krijgen zich te ontwikkelen, ze geen goed voorbeeld voor hun kinderen kunnen zijn en ze bijvoorbeeld niet kunnen helpen met het huiswerk. Onder het motto Samen leren en ondernemen wil de Leerclub deze volwassenen de kans geven zich te ontwikkelen.</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 3
77	02 Ondersteuning en zorg Actiepartij drs. J. (Jur) Botter, MPA	86	De kosten voor maatwerkvoorzieningen zijn met ruim 1,5 mio lager geraamd, terwijl in de Berap de post ondersteuning en zorg toeneemt. Wat maakt dat het risico van meerkosten, dat beschreven is op pag 183, wordt ingeschat op maar 600k.?	
77			<p>Ten opzichte van de begroting 2016 dalen de geraamde uitgaven voor maatwerkvoorzieningen met € 7,6 miljoen. Daarvan heeft een bedrag van € 1,5 miljoen betrekking op de Wmo, met name de huishoudelijke ondersteuning (HO). De begroting 2016 is gebaseerd op de begroting 2015 en is nog niet aangepast naar aanleiding van de realisatie 2015. Hierover zal bij de Decemberrapportage 2016 de raad nader geïnformeerd worden.</p> <p>De daling bij de geraamde uitgaven voor met name Wmo-huishoudelijke hulp hangen samen met de onderbesteding die bij de jaarrekening 2015 is vastgesteld. Voor de raming 2017 is ook rekening gehouden met de beleidswijzigingen ten aanzien van Wmo-HO. Desondanks worden de uitgaven € 1,5 miljoen lager geraamd dan bij de begroting 2016 (en begroting 2015).</p> <p>Er is sprake van een aanzienlijke onzekerheid ten aanzien van de raming van de kosten voor gehele Wmo. Het betreft open-einde-regelingen en de mate van uitnutting van afgegeven indicaties is nog niet goed te voorspellen. Dat maakt dat de risicoparagraaf melding gemaakt wordt van deze onzekerheid.</p>	
78	03 Werk en inkomen Actiepartij drs. J. (Joyce) Langenacker	96	Wat is het vervolg voor de burger op het beëindigen van een uitkering op basis van rechtmatigheids- en fraudeonderzoeken en wat is de maximale duur van de beëindiging? Is er een onderscheid in de strafmaat of uitsluiting tot de mate van benadeling?	
78			<p>Op basis van de uitkomst van een rechtmatigheidsonderzoek kan vastgesteld worden dat de cliënt geen aanspraak (meer) kan maken op een uitkering. De uitkering wordt dan beëindigd. Daarbij kan onterecht verstrekte uitkering worden teruggevorderd. Wanneer vastgesteld wordt dat er sprake is van opzet (fraude) of grove nalatigheid kan een boete opgelegd worden. De hoogte van de boete is afhankelijk van de ernst van de overtreding.</p> <p>Zodra (weer) sprake is van aanspraak op een uitkering kan de cliënt deze opnieuw aanvragen.</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 4
79	03 Werk en inkomen Actiepartij drs. J. (Joyce) Langenacker	97	Hoeveel van de toekenningen individuele bijstand waren of zijn en gift en wat is het percentage hiervan van het totaal aan deze toekenningen?	
79	Op basis van de geregistreerde gegevens bij de gemeente kan de volgende informatie worden gegeven. In de periode van januari 2016 tot en met 1 oktober 2016 zijn 15.000 betalingen gedaan voor klanten bijzondere bijstand. Een klant kan meerdere soorten bijzondere bijstand ontvangen. Bijzondere bijstand bestaat in vele varianten en kan éénmalig dan wel periodiek worden uitbetaald. In diezelfde periode zijn er 501 klantendossiers bijzondere bijstand waarvan duidelijk is dat het om een lening gaat die de klant moet terugbetalen. Van de overige 14.499 betalingen bijzondere bijstand is duidelijk dat het om een gift gaat.			
80	03 Werk en inkomen Actiepartij drs. J. (Joyce) Langenacker	98	Wat maakt dat de ambitie om vragen om inkomensondersteuning tijdig af te handelen, meerjarig, lager (80%) is geraamd dan de realisatie in 2015 (82%)?	
80	<p>In 2016-2017 wordt het koersdocument Werk en inkomen (2016/255654) geïmplementeerd. In verband met de invoering van het uitgangspunt 'Ken je klant' moet de situatie van alle bijstandsgerechtigden van Haarlem in kaart worden gebracht. Door middel van een gesprek op maat worden de mogelijkheden om te re-integreren dan wel te participeren onderzocht en worden er afspraken gemaakt met de klant. De werkzaamheden in het kader van het uitvoeren van het Koersdocument vragen een dermate extra inspanning van de gemeentelijke organisatie dat het niet reëel is om uit te gaan van een hoger ambitie niveau dan 80%.</p> <p>Daarnaast is van belang dat een aanvraag niet altijd binnen de gestelde termijn afgehandeld kan worden omdat de aanvrager de informatie niet (tijdig) aanlevert die nodig is om het recht op een uitkering vast te kunnen stellen. De aanvrager krijgt dan een zogenoemde 'hersteltermijn' om alsnog de benodigde informatie aan te leveren. Een hersteltermijn schuift de wettelijke uiterste datum voor het nemen van een besluit op. De feitelijke doorlooptijd van de afhandeling van de aanvraag kan dan wel langer worden dan de wettelijke termijn.</p>			
81	03 Werk en inkomen Actiepartij drs. J. (Joyce) Langenacker	98	Wat maakt dat de ambitie geslaagde schulddienstverlening, meerjarig, lager (100) is geraamd dan de realisatie in 2015 (129)?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 5
81			<p>Het aantal aanvragen voor schulddienstverlening voor 2016 is gedaald ten opzichte van voorafgaande jaren. De bracheorganisatie voor schuldhulpverlening geeft in het Jaarverslag 2015 al aan dat er sprake is van een lichte afname van het aantal aanvragen. Dit kan meerdere oorzaken hebben, zoals het afnemen van de effecten van de economische crisis dan wel de maatregelen die de gemeenten hebben getroffen om armoede en schulden tegen te gaan. Haarlem organiseert voorlichtingsbijeenkomsten over geld en schulden en voert campagne om het gebruik van minimaregelen en individuele bijzondere bijstand te bevorderen. Afname van het aantal aanmeldingen heeft invloed op het aantal schulddienstverleningstrajecten dat wordt gestart en uiteindelijk dus ook op het aantal geslaagde schulddienstverleningstrajecten. Het aantal geslaagde schulddienstverleningstrajecten tot en met september 2016 is 64. De gemeente Haarlem heeft daarom gekozen voor realistische streefwaarden in de begroting 2017-2021. De streefwaarden voor de komende jaren worden jaarlijks bepaald en indien nodig bijgesteld.</p>	
83	<p>03 Werk en inkomen Actiepartij drs. J. (Joyce) Langenacker</p>	101	<p>Hoe kan het dat de lasten voor programma werk met 2,387 mio afnemen, na analyse van financiële uitkomsten, terwijl in alle P en C stukken de verwachting wordt uitgesproken dat het aantal bijstandsgerechtigden groeit?</p>	
83			<p>In het beleidsveld 3.1 werk worden niet de kosten van bijstandsuitkeringen begroot. Dit gebeurt binnen beleidsveld 3.3. In beleidsveld 3.1 worden de uitgaven voor re-integratie/participatie, Wsw en de uitgaven voor deelname aan ESF projecten geraamd. Het Participatiebudget dat het Rijk beschikbaar stelt voor re-integratie/participatie en Wsw daalt in 2017 ten opzichte van 2016. Daarnaast zijn er in de begroting 2016 eenmalig uitgaven geraamd voor ESF-projecten die gedekt werden uit onttrekkingen aan de reserve. Voor 2017 zijn deze uitgaven niet geraamd.</p>	
85	<p>04 Duurzame stedelijke vernieuwing Actiepartij drs. J. (Joyce) Langenacker</p>	115	<p>Waarop is de aanname gebaseerd dat de zoekduur voor sociale huurwoningen bekort wordt, terwijl het aantal van deze woningen ten opzichte van 2015 meerjarig met 550 afneemt?</p>	
85			<p>Er is een streefwaarde opgenomen in reductie van wachttijd die de gemeente wil bereiken ondanks dat de voorraad sociale huurwoningen de komende jaren eerst nog af zal nemen. De gemeente wil dit doen door het aanbod van vrijkomende woningen te vergroten. Dit wil de gemeente bereiken door de doorstroming te verbeteren en doordat het tempo van de afname van de omvang van de voorraad lager wordt dan de voorafgaande jaren. Zo wil de gemeente ervoor zorgen dat er meer aanbod voor woningzoekenden beschikbaar komt en daarmee de wachttijd zal afnemen.</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 6
88	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Actiepartij drs. J. (Joyce) Langenacker	115	Welk deel van het geprognosticeerde aantal sociale huurwoningen valt onder de tweede aftoppingsgrens (€ 576,87 1-2 pers. en € 618,24 3+ pers. huishoudens)?	
88	Bij de vaststelling van de indicatoren is (conform de vastgestelde uitgangspunten op de woonvisie) opgenomen dat de verdeling van de aangeboden woningen (die voor verhuur beschikbaar komen) aansluit bij de vraag van ingeschreven en actief woningzoekenden. Dat kwam uit op 70% en dat is als zodanig opgenomen. De corporaties hanteren dit uitgangspunt in hun verhuurbeleid, en daarmee richtinggevend.			
90	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Actiepartij drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	116	Waarom zijn geen streefwaarden opgenomen tot vergroting van het aandeel hernieuwbare elektriciteit terwijl er wel meerjarige realisatiecijfers voorhanden zijn?	
90	<p>De betreffende indicator is opgesteld vanuit het ministerie van BZK (adviezen van de commissie Depla). Deze indicatoren zijn met ingang van deze programmabegroting verplicht om op te nemen. Het voornaamste doel van deze indicatoren is om vergelijking tussen gemeenten te kunnen maken. Voor een aantal van deze verplichte BZK indicatoren geldt dat deze niet (direct) aansluiten bij lokale doelen of prestaties. Indien dit het geval is, is bewust geen streefwaarde opgenomen aangezien het geen expliciet streven van de gemeente betreft (zie ook de toelichting op bladzijde 14 van de Programmabegroting 2017-2021).</p> <p>Voor deze indicator geldt echter wel dat dit aansluit bij lokale doelstellingen en zodoende had wel (al) een streefwaarde opgenomen kunnen worden. Dit wordt nu meegenomen in de Routekaart HKN die momenteel wordt voorbereid</p>			
91	06 Burger, bestuur en veiligheid Actiepartij J.K.N. (Jeroen) van Spijk	150	Wat kunnen we ons voorstellen bij een vangnet voor de minder digitaal vaardige Haarlemmer in de publieksdienst?	
91	De gemeente heeft zelfbedieningszuilen en digicoaches in de publiekshal. Daarnaast een aantal andere 'vangnetten', zoals internetcursussen, inloopspreekuren voor ondersteuning en persoonlijke buddy's. Zie ook het antwoord op vraag 8.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 7
93	06 Burger, bestuur en veiligheid Actiepartij J.K.N. (Jeroen) van Spijk	165	Hoe is raming de taakstelling overhead (bezuiniging), oplopend tot 1,2 mio tot stand gekomen?	
93			In de Programmabegroting 2015-2019 is een taakstellende bezuiniging opgenomen met betrekking tot de overhead. Reden voor deze bezuiniging is dat als gevolg van de takendiscussie de formatie in de primaire processen is gedaald. Om het procentuele aandeel van het aantal fte overhead ten opzichte van het totaal aantal formatieplaatsen in de organisatie niet te laten stijgen is de taakstelling overhead opgenomen. In een brief aan uw raad (2014/392222 dd. 28 oktober 2014) is de opbouw van de taakstelling overhead nader toegelicht. Het bedrag oplopend tot € 1,2 miljoen betreft het resterend bedrag aan taakstellingen dat bij het opstellen van de begroting nog niet was ingevuld. In de Bestuursrapportage 2016 heeft volledige invulling van de taakstelling plaatsgevonden, waardoor op dit moment er geen taakstelling overhead meer openstaat.	
103	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Actiepartij drs. J. (Jur) Botter, MPA	120	Hoeveel procent van de culturele begroting is geraamd voor kosten die verband houden met vastgoed? En hoe is de meerjarige ontwikkeling hiervan?	
103			De cultuurbegroting 2017 bedraagt in totaal € 22,7 miljoen. Hiervan is € 5,8 miljoen huursubsidie en daarnaast is de subsidie voor het overgedragen eigenarenonderhoud aan de cultuurpodia € 624.000. In totaal is het percentage dan 28% van de cultuurbegroting. In principe worden de huren ieder jaar met 2,5% verhoogd, waarbij ook de huursubsidies opgehoogd worden met dat bedrag.	
111	Paragrafen Actiepartij J.K.N. (Jeroen) van Spijk	177	Hoe komt het dat een aantal indicatoren (van 2 tot 8) bij de Signaleringswaarden beoordeling financiële positie 2017 niet is ingevuld?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 8
111	De provincie kent slechts een beperkt aantal signaleringswaarden. Deze zijn allemaal ingevuld. Daarnaast heeft Haarlem nog eigen indicatoren, die de provincie niet gebruikt en waarvan dus ook geen signaleringswaarde kan worden ingevuld.			
113	Paragrafen Actiepartij J.K.N. (Jeroen) van Spijk	224	Op basis waarvan schat het College in dat niet bijdragen aan het EMU saldo van het rijk het geen beleidsconsequenties heeft?	
113	Nederland moet zich houden aan de Europese grenswaarde voor het EMU-saldo van -3% van het bbp. De huidige verwachting van het EMU-saldo voor 2017 ligt op -0,5%, ruim boven de gestelde (minimale) grenswaarde, en de EMU-schuld (in procenten van het bbp) van het Rijk daalt. Gezien deze positieve ontwikkelingen verwacht Haarlem niet dat het Rijk zal aandringen op een wijziging in het gevoerde beleid door decentrale overheden.			
116	Paragrafen Actiepartij J.K.N. (Jeroen) van Spijk	226	Als VPB geheven wordt op parkeerbaton, worden dan ook de kosten t.b.v. parkeren op de 'winst' in mindering gebracht bij de aangifte?	
116	Ja, de vennootschapsbelasting wordt berekend over het belastbare bedrag in een boekjaar. Het belastbare bedrag is de winst minus de verrekenbare verliezen. De fiscale winst wordt berekend door fiscale regels toe te passen op de rekeningssuitkomst op basis van het BBV en de balans. De fiscale waardering kan afwijken van de waardering in de jaarstukken.			
117	Paragrafen Actiepartij drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	231	Heeft de omgevingsdienst IJmond haar renteswap opgeheven of wordt dit bedrag ter grootte van ongeveer 4 mio. tot het eigen vermogen gerekend?	
117	De renteswap is voor tien jaar afgesloten voor een bedrag van € 3,7 miljoen en loopt 1 januari 2022 af. De renteswap wordt niet tot het eigen vermogen gerekend maar tot het vreemd vermogen.			

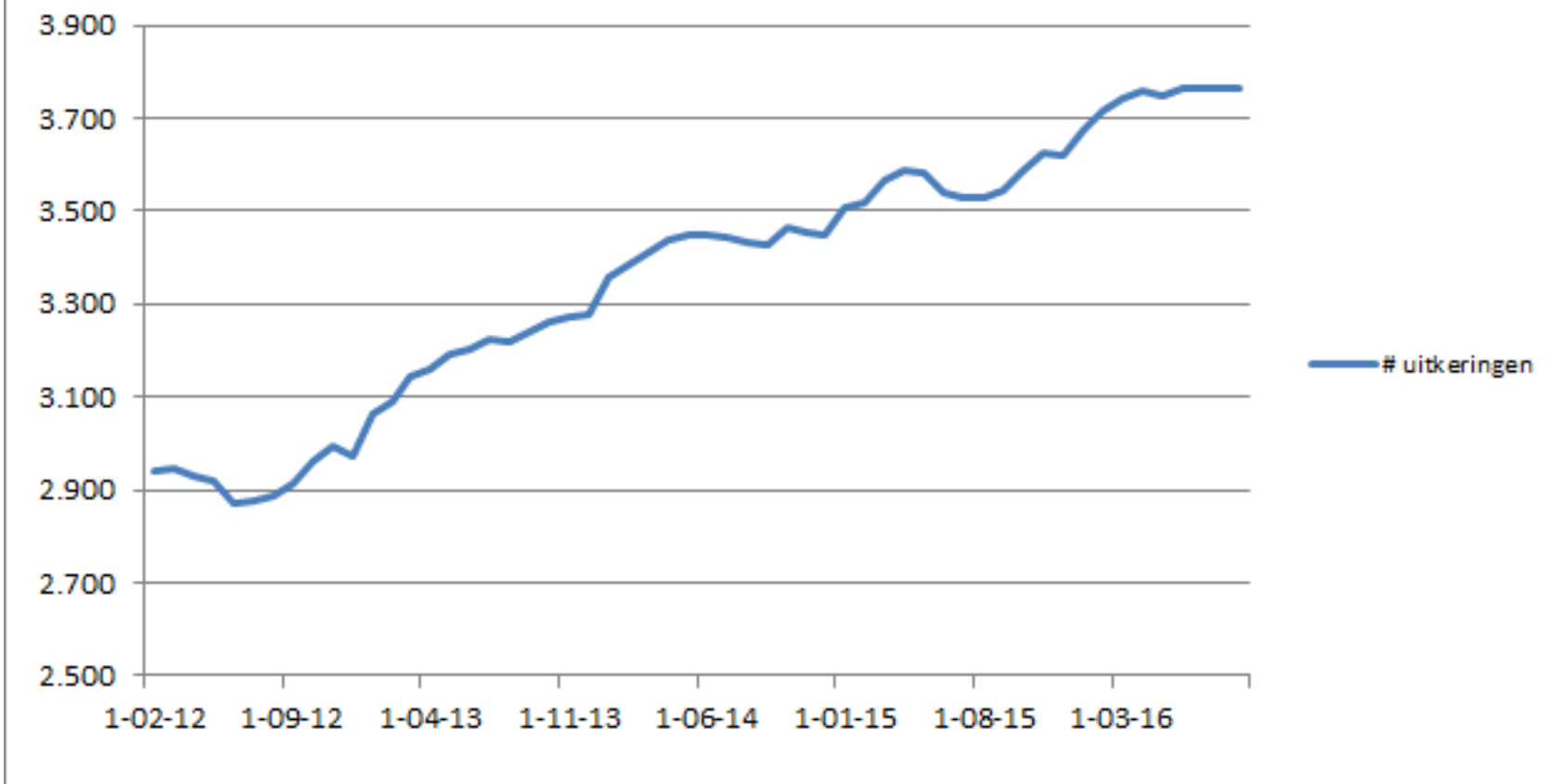
Nr	Onderdeel	Blz	Vraag
125	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Actiepartij drs. J. (Jur) Botter, MPA	123	De Egelantier wordt verkocht en dientengevolge worden in 2017 geen huuropbrengsten meer geraamd à € 85k. In de kadernota 2016 wordt voor 2016 een verlies op de Egelantier geraamd van € 306k. Hoe is de relatie tussen deze twee cijfers?
125	Aangezien de Egelantier per 1 juli 2016 is gesloten, zijn de huurbaten dit jaar verlaagd naar € 85.000. Deze verlaging is onderdeel van de genoemde bijstelling van € 306.000. Vanaf 2017 is de taakstelling Egelantier volledig ingevuld en zijn de in 2016 geraamde baten van € 85.000 uit de begroting gehaald.		
127	02 Ondersteuning en zorg CDA drs. J. (Jur) Botter, MPA	87	In de tabel staat dat de baten 1,3 miljoen lager zijn dan in 2016. Dit komt echter niet overeen met de rest van de tabel. Graag een toelichting.
127	De in te tabel opgenomen tekst dat de baten € 1,3 miljoen lager zijn dan in 2016 is niet correct. De juiste tekst is dat de baten in 2016 € 0,25 miljoen hoger zijn dan in 2016.		
104	Algemeen CDA drs. J. (Joyce) Langenacker	23	Versneller maatschappelijke initiatieven. Motie 33 draagt het college op om 1 fte vrij te maken. Het collegevoorstel ziet op 250.000 euro. Waarom stelt het college voor om naast die ene fte ook nog een evenementencoördinator aan te stellen?
104	Het aantal maatschappelijke initiatieven waaronder ook het aanvragen van evenementen neemt toe. Om hier adequaat op te reageren is extra capaciteit nodig.		
119	02 Ondersteuning en zorg CDA drs. J. (Joyce) Langenacker	86	In 2017 wordt EUR 3.434.000 onttrokken aan de reserve sociaal domein ten behoeve van programma 2. Kunt u nader specificeren ten goede van welke beleidsvelden/producten dit bedrag wordt ingezet?

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 10
119			<p>In 2017 wordt ter dekking van het geraamde tekort 2017 op het totaal van de uitgaven een bedrag van € 2.899.000 aan de reserve onttrokken (geraamde onttrekking). Daarnaast wordt € 200.000 aan de reserve onttrokken voor het programmabudget 2017. In totaal € 3.099.000 (zie ook bladzijde 25 van de begroting).</p> <p>Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende decentralisaties, omdat een deel van de kosten gemaakt worden voor het gehele sociaal domein en niet toe te rekenen zijn aan één van de decentralisaties. Het betreft bijvoorbeeld de kosten van de sociaal wijkteams en de uitvoeringskosten.</p> <p>Het door u genoemde bedrag van € 3.434.000 heeft betrekking op 2016.</p>	
123	01 Maatschappelijke participatie CDA drs. J. (Jur) Botter, MPA	68	<p>Het aantal mantelzorgers dat ondersteund wordt om overbelasting te verminderen was in 2015: 4.042 mensen. In 2016 is de streefwaarde >2.100 mensen. Voor 2017 is de streefwaarde >4.100 mensen. Waarom verschilt de streefwaarde van 2016 met die van de jaren 2015 en 2017?</p>	
123			<p>In 2015 hebben alle inwoners van 18 jaar en ouder een brief ontvangen over mantelzorg en de ondersteuningsmogelijkheden die de gemeente voor hen heeft. De inwoners die mantelzorg verlenen gevraagd zich te registreren bij Tandem. Deze actie heeft gezorgd voor bijna een verdubbeling van het aantal geregistreerde mantelzorgers van 2.100 naar 4.042. De streefwaarde die in de begroting 2015 stond vermeld was de streefwaarde voordat bekend werd dat de mantelzorgactie zou plaatsvinden.</p>	
126	02 Ondersteuning en zorg CDA drs. J. (Jur) Botter, MPA	86	<p>Is het correct dat ondanks de beleidswijziging Huishoudelijke Ondersteuning de kosten van de WMO 1,5 miljoen euro lager uitvallen?</p>	
126			<p>Dit is niet juist. De begroting 2016 is gebaseerd op de begroting 2015. Er heeft nog geen aanpassing van de begroting 2016 plaatsgevonden. Voor de ramingen 2017 is uitgegaan van de realisatie 2015 aangevuld met de verwachtingen ten aanzien van de financiële effecten van de beleidswijzigingen ten aanzien van huishoudelijke ondersteuning. Bij de Decemberrapportage 2016 wordt nader ingegaan op de verwachte realisatie 2016 (zie ook beantwoording van vraag 69).</p>	

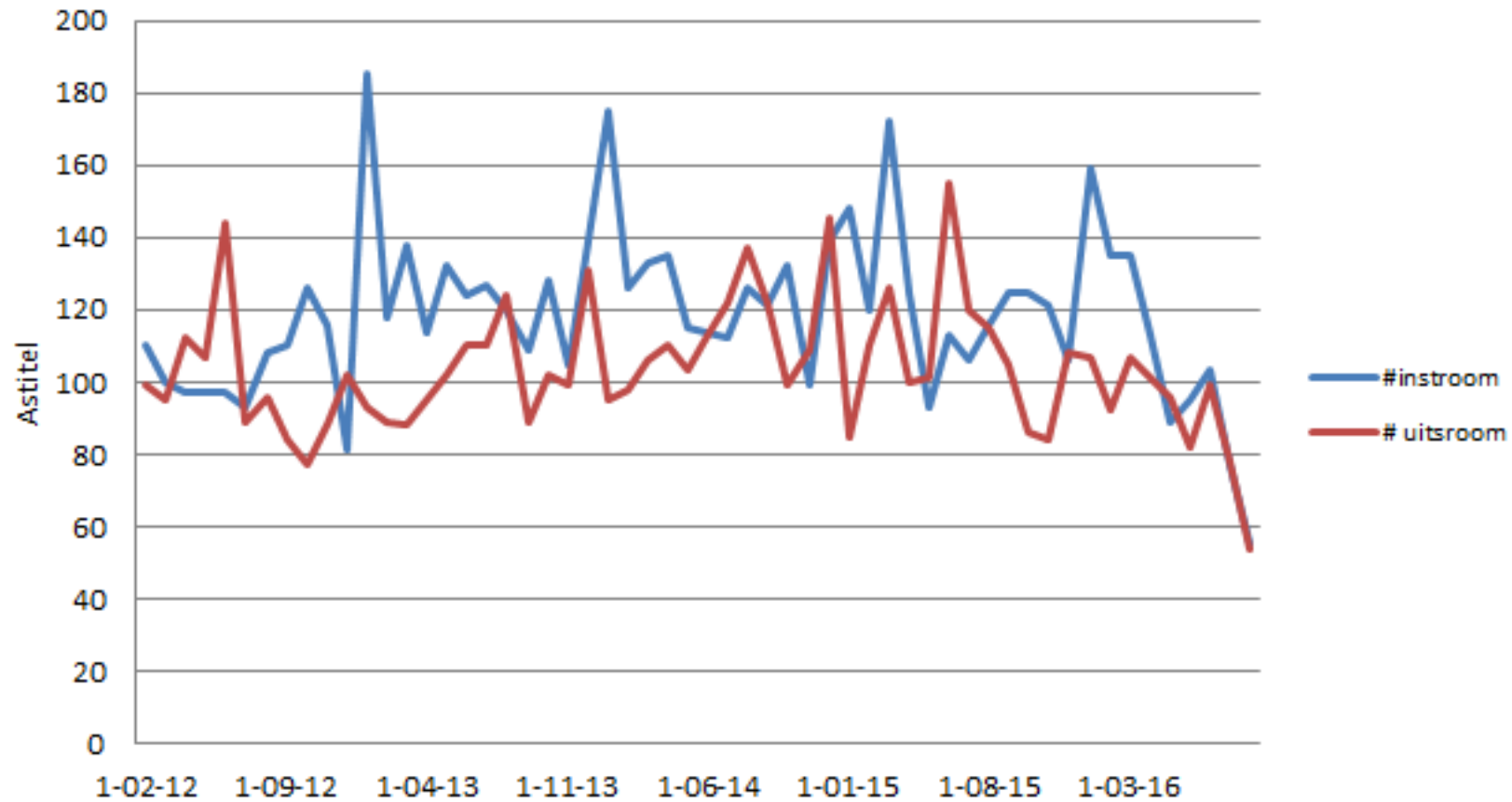
Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 11
130	03 Werk en inkomen CDA drs. J. (Jur) Botter, MPA	99	In 2015 hebben er 1.014 mensen deelgenomen aan een preventie voorlichtingsbijeenkomst. Waarom is de streefwaarde voor 2016 en verder met bijna 50% naar beneden bijgesteld tot 600 mensen?	
130	De streefwaarden zijn vastgesteld naar aanleiding van het aantal mensen dat reguliere voorlichtingsbijeenkomsten van de gemeente Haarlem heeft bezocht in de jaren 2013 (619) en 2014 (525). In 2015 was het aantal mensen substantieel hoger door een eenmalig project. In het kader van dit project voor scholen zijn in 2015 en 2016 extra bijeenkomsten over geld en schulden georganiseerd door stichting Kikid. Eind 2016 wordt dit project van Kikid geëvalueerd en wordt bezien of dit project een vervolg krijgt.			
82	Algemeen Christen Unie J.K.N. (Jeroen) van Spijk	4	Wat wil het college "nog meer doen" waarvoor nu geen geld is. Om welke bedragen gaat het per voorstel?	
82	Dit is geen technische vraag			
86	Algemeen Christen Unie J.K.N. (Jeroen) van Spijk	21	Komt het college nog met voorstellen om de vaste schuld versneld af te lossen, bijvoorbeeld door het inzetten van het budgettair voordeel van de lage rentepercentages voor verdere schuldreductie?	
86	Dit is geen technische vraag			
94	Algemeen Christen Unie drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	36	Wat is de stand van zaken en planning van het project verharding rijgedeelte busstation Stationsplein?	
94	Het project is opgestart, er is overleg gevoerd met diverse stakeholders. Op 3 november 2016 staat een brief van wethouder Sikkema over dit onderwerp op de agenda van de commissie Beheer.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 12
98	03 Werk en inkomen Christen Unie drs. J. (Joyce) Langenacker	56	Is de in- en uitstroom en ontwikkeling van uitkeringen augustus 2015 t/m juni 2016 nog niet bekend?	
98			Vanzelfsprekend zijn deze gegevens beschikbaar. Per abuis is de scope van de grafieken beperkt tot de periode februari 2012- juni 2015.	

Totaal aantal uitkeringen

In- en uistroom Uitkeringen

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 15
110	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	71	Wat gaat u extra doen om het gat tussen realisatie en streefwaarde van de effectindicator bekendheid mogelijkheid gebruik te maken van clientondersteuning te overbruggen?	
110	In samenspraak met de participatieraad wordt momenteel gewerkt aan een nota over cliëntondersteuning. Naar verwachting wordt deze nota begin 2017 aan de raad aangeboden.			
84	Algemeen Christen Unie J.K.N. (Jeroen) van Spijk	20	<p>a. Kunt u het verschil tussen de prognose voor de vaste schuld in de programmabegroting 2016 en de huidige prognose (570 vs 486) cijfermatig onderbouwen?</p> <p>b. Hoe verklaren achtergebleven investeringen een structurele daling van de vaste schuld? Het is toch de bedoeling dat deze investeringen grotendeels alsnog worden gerealiseerd?</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 16
84	a.		<ul style="list-style-type: none"> • <u>Optimalisering kasgeldlimiet € 25 miljoen</u>: Er kan meer gebruikt gemaakt worden van de ruimte onder het kasgeldlimiet. In plaats van langlopende leningen wordt er kort geld (looptijd < 1 jaar) aangetrokken. De omvang van de gehele schuld verandert daardoor niet. Het heeft wel een gunstig effect voor de vaste schuld. • <u>Sociaal domein € 25 miljoen</u>: In 2015 kwam deze geldstroom nieuw in de organisatie. De verwachting waren dat gemeentes te kort kwamen aan de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. De gemeente Haarlem ging uit van een tekort van ongeveer € 1,5 miljoen. Uiteindelijk bleek er een overschot van € 15,5 miljoen in 2015 te zijn. Ten opzichte van de oorspronkelijke prognose “verbeterde” de schuldprognose zich hierdoor met € 17 miljoen. Daarnaast werd rekening gehouden met te betalen voorschotten aan de zorgaanbieders, die zouden leiden tot verhoging van de kasstroom, deze heeft zich echter niet voorgedaan, waardoor zich een positieve ontwikkeling voordoet ten opzichte van de verwachte kasstroom. • <u>Actualisatie investeringen € 17 miljoen</u>: Uit de actualisatie van het investeringsplan is gebleken dat een deel van de beschikbare kredieten niet in 2016 maar in latere jaren wordt uitgegeven. Deze actualisatie is verwerkt in de prognose. • <u>Overlopende posten € 11 miljoen</u>: De verwachting is dat de omvang van de vooruit ontvangen bedragen aanzienlijk hoger is dan verwacht. Dit heeft met name te maken met subsidies waarbij vooruitbetaald wordt en de uitgaven meer gespreid plaatsvinden. • <u>Aantrekken vastgoedmarkt € 5 miljoen</u>: De positieve economische ontwikkeling leidt tot betere verkoopresultaten voor de grondexploitaties en vastgoed. • <u>Overige € 1 miljoen</u>: Incidentele baten en overige onder uitputting. <p>b.</p> <p>De achtergebleven investeringen verklaren niet de structurele daling, maar zijn een verklaring voor het lagere vertrekpunt. In de kasstroomprognose wordt rekening gehouden met de latere uitgave van deze investeringen.</p> <p>Zie ook beantwoording op vraag 12.</p>	
87	Algemeen Christen Unie J.K.N. (Jeroen) van Spijk	23	Hoe verhoudt het budget voor invoering Omgevingswet zich tot andere gemeenten met een vergelijkbare omvang zoals bijvoorbeeld Zaanstad, Haarlemmermeer en Amersfoort?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 17
87	<p>Het budget voor implementatie Omgevingswet is vergelijkbaar met dat, tot aan de lage kant ten opzichte, van andere gemeentes. Zie onderstaande opsomming. Hierbij moet wel vermeld worden, dat net als in Haarlem, andere gemeentes een aantal bedragen niet in hun basis-budget hebben meegenomen. Overal, ook in Haarlem, zal dus de komende jaren nog om specifieke extra budgetten worden verzocht. Denk daarbij aan geld voor specifieke projectleiding, digitalisering, opleiding & communicatie en capaciteit van interne afdelingen. In Haarlem zal die aanvraag worden meegenomen in de Kadernota 2017.</p> <p>Zwolle Inwoneraantal: 125.000 Budget Omgevingswet 2016: € 373.000 2017: € 405.000 2018: € 590.000 NB deze bedragen zijn exclusief: - de cultuur, houding en gedrag opgave - de digitaliseringsopgave - de capaciteit van interne afdelingen (deze hebben eigen standaard budgetten voor advisering)</p> <p>Leiden Inwoneraantal: 123.000 Budget Omgevingswet 2016: € 495.000 2017: € 1 miljoen 2018: € 500.000 NB deze bedragen zijn exclusief: - de digitaliseringsopgave - de capaciteit van interne afdelingen (deze hebben eigen standaard budgetten voor advisering)</p> <p>Enschede Inwoneraantal: 159.000 Budget Omgevingswet</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 18
	<p>2016: € 300.000 2017: € 300.000 2018: € 300.000 NB deze bedragen zijn exclusief: - de digitaliseringsopgave - de capaciteit van interne afdelingen (deze hebben eigen standaard budgetten voor o.a. advisering)</p> <p>Groningen Inwoneraantal: 200.000 Budget Omgevingswet 2016: € 300.000 2017: € 450.000 2018: € 450.000 NB deze bedragen zijn exclusief: - de cultuur, houding en gedrag opgave - de digitaliseringsopgave</p> <p>Zaanstad Inwoneraantal: 152.000 Budget Omgevingswet 2016: € 200.000 2017: € 200.000 2018: € 200.000 NB dit is exclusief interne capaciteit van afdelingen: - binnen Zaanstad is naast dit bedrag veel interne capaciteit vrijgemaakt vanuit de verschillende afdelingen, door bijvoorbeeld te stoppen met het maken van bestemmingsplannen - de digitaliseringsopgave</p>			
89	Algemeen Christen Unie J.K.N. (Jeroen) van Spijk	31	Kunt u de stijging van 15 mln van de netto vlottende schulden tussen 2016 en 2017 toelichten? Klopt de conclusie dat de schuld van Haarlem tussen 2016 en 2017 dus niet daalt maar juist groeit?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 19
89	De stijging van de netto vlottende schuld met € 15 miljoen komt tot stand door de gebruikmaking van de ruimte onder het kasgeldlimiet. In plaats van langlopende leningen wordt er kort geld (looptijd < 1 jaar) aangetrokken. De gemeente gebruikt de vaste schuld als indicator voor de schuldpositie voor de gemeente Haarlem, maar de conclusie dat de totale schuld (met de huidige inzichten) stijgt van 2016 naar 2017 is correct. De voornaamste reden hiervoor is de boeggolf van investeringen die doorschuift van 2016 naar 2017. Vanaf 2017 daalt zowel de vaste schuld als de totale schuld van de gemeente Haarlem.			
92	Algemeen Christen Unie drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	34	<p>Kunt u een langjarig overzicht geven van de prognoses en realisatie van de riooluitgaven? Klopt het dat structureel projecten worden uitgesteld?</p> <p>Kunt u hierbij ook een overzicht geven van de ontwikkeling van de onderhoudsachterstand van de riolering in de afgelopen jaren en de komende jaren?</p> <p>Kunt u verklaren waarom de rioolheffing daalt door minder rentelasten maar vervolgens de komende jaren weer stijgt tot ruim boven het niveau van 2016?</p>	
92	<p>In 2017 wordt een actualisatie van het Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (VGRP) aan de gemeenteraad voorgelegd. Onderdeel daarvan is een evaluatie van het vigerend VGRP, de staat van het areaal en de noodzakelijke investeringen om de doelstellingen van het VGRP te realiseren. Daarbij wordt uitvoerig ingegaan op de reeds gerealiseerde investeringen, alsmede de geprognostiseerde uitgaven.</p> <p>Stijging van de heffing komt inderdaad door nieuwe investeringen en bijbehorende kapitaalslasten. De heffing is uiteindelijk lager geworden dan in het vigerend VGRP (planperiode 2014-2017) was gesteld vanwege een verlaging van de rekenrente. In het vigerend VGRP zou nu sprake zijn van een heffing van € 170 per jaar en dat is nu naar beneden bijgesteld. In het aankomende nieuwe VGRP wordt het investeringsplan en de heffing geactualiseerd.</p>			
95	Algemeen Christen Unie drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	37	Waarom is een deel van de reconstructie van de Nassaulaan doorgeschoven naar 2023? Welk deel is dit dan ?	
95	De reconstructie van de Nassaulaan was in het Investeringsplan 2015 - 2020 opgevoerd als 'nice to have'. Die wens is in de eindafweging van het investeringsplan niet gehonoreerd. Daarmee is de reconstructie uitgesteld tot na 2022. Er is technisch gezien de komende jaren geen groot onderhoud nodig. Asfaltherstel en regulier onderhoud zijn voor de eerste jaren afdoende.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 20
97	02 Ondersteuning en zorg Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	55	Wat gaat het college concreet doen in 2017 mbt het zetten van een volgende stap in het realiseren van een breder palet van woon- en ondersteuningsvormen en het af- en ombouwen van intramurale voorzieningen?	
97	Deze concrete stappen worden op dit moment uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma opvang, wonen en herstel. Dit uitvoeringsprogramma wordt begin 2017 aan de commissie Samenleving voorgelegd.			
96	02 Ondersteuning en zorg Christen Unie drs. M. (Merijn) Snoek	52	Wat gaat het college concreet doen om de de relaties tussen jeugdhulp, leerplicht en het passend onderwijs te versterken om zo de ondersteuning en zorg verder te verbeteren? Wat gaat het college concreet doen om sportverenigingen te stimuleren en te ondersteunen bij het versterken van hun maatschappelijke rol?	
96	<p><i>Wat gaat het college concreet doen om de de relaties tussen jeugdhulp, leerplicht en het passend onderwijs te versterken om zo de ondersteuning en zorg verder te verbeteren?</i></p> <p>Er is sprake van een nauwe samenwerking tussen de scholen, Samenwerkingsverbanden, leerplicht en de jeugdhulp. Zo wordt er bijvoorbeeld overlegd in zgn. Multi-Disciplinaire Overleggen (MDO's) in aanwezigheid van leerling en ouders over het beste scholings- en ondersteuningstraject voor betrokken leerling. Aan elke school is een leerplichtambtenaar en een CJG coach toegewezen. Op beleids- en bestuurlijk niveau wordt afgestemd in het Platform Jeugd-Passend onderwijs en het Regionaal Besturenoverleg. Dit schooljaar 2016-2017 is gestart met de uitvoering van een Kwaliteitsimpuls om de samenwerking nog te versterken. De resultaten hiervan zijn aan het eind van het schooljaar bekend.</p> <p><i>Wat gaat het college concreet doen om sportverenigingen te stimuleren en te ondersteunen bij het versterken van hun maatschappelijke rol?</i></p> <p>In Haarlem Noord en Oost worden sportverenigingen door buurtsportcoaches van het project 'Sportverenigingen in het Sociaal Domein' vanuit het Sportstimuleringsfonds ondersteund om sport te benutten voor het bereiken van verschillende maatschappelijke doelen. Het gaat hierbij om het sociaal maatschappelijk participeren van kwetsbare groepen, het begeleiden naar werk en inkomen, het faciliteren van vrijwillige inzet, het bijdragen aan veiligheid in de buurt, het verbeteren van gezondheidsperspectieven en het invullen van een meer buurtgerichte rol. Vanuit de subsidieregeling Breedtesportactiviteiten, ook een onderdeel van het Sportstimuleringsfonds worden sportverenigingen gestimuleerd om nieuwe sportactiviteiten voor de wijk te ontwikkelen. Deze activiteiten betreffen vooral het aanbieden van sportactiviteiten voor nieuwe doelgroepen en het versterken van het vrijwillige kader.</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 21
99	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	60	Wanneer ontvangt de raad de nieuwe regionale nota gezondheidsbeleid?	
99	De uitgangspunten van de regionale nota zijn door bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg van de VRK vastgesteld. Naar verwachting wordt de door regio vastgestelde nota begin januari aan de gemeenteraad aangeboden, inclusief de contouren voor de specifieke Haarlemse invulling. Afhankelijk van de discussie in de raad zal de definitieve lokale nota later in het eerste kwartaal van 2017 aan de raad worden voorgelegd.			
100	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. M. (Merijn) Snoek	62	Mooi dat wordt gewerkt aan een toename van het aantal kinderen in de VVE, maar hoeveel zitten daar nu in en wat is de streefwaarde? Is er op het ogenblik voor ieder kind dat zich aanmeld plek?	
100	Voor ieder kind met een VVE-indicatie is een VVE-plek van 10 uur per week beschikbaar. Op 1 oktober 2016 nam 67% van de peuters met een VVE-indicatie deel aan het VVE-traject. De overige kinderen (29,5%) maakten gebruik van reguliere kinderdagopvang of reguliere peuterspeelzalen. Zo'n 3,5 % van de VVE-doelgroep maakt geen gebruik van VVE of een andere voorschoolse voorziening. Het streven is om deze kinderen gebruik te laten maken van een voorschoolse (VVE) voorziening.			
101	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. M. (Merijn) Snoek	62	<p>Wat is de stand van zaken met verduurzaming schoolgebouwen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - wanneer is bekend welke uitvoeringsmogelijkheden kunnen worden ontwikkeld - wat zijn in smart termen de doelstellingen en de planning - welke acties worden specifiek in 2017 genomen - welke taak ligt hier voor de gemeente en welke taak ligt hier voor de schoolbesturen? - Kunt u een overzicht geven van de huidige energieprestaties van de Haarlemse scholen? 	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 22
101			<p>Momenteel wordt gewerkt aan een financieringsmodel om schoolgebouwen versneld te verduurzamen. Dit model zal in het eerste kwartaal van 2017 gereed zijn met als doel bestaande scholen de mogelijkheid te geven om bijvoorbeeld versneld hun meerjarenonderhoudsprogramma verduurzaamd uit te voeren. het verduurzamen van schoolgebouwen is een schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid. Daar staan lagere exploitatiekosten tegenover.</p> <p>Voor ontwikkelingen vanuit het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs wordt de methode Total Cost of Ownership gebruikt. Met schoolbesturen wordt besproken welke maatregelen in een bouwplan opgenomen kunnen worden. Hier ligt zowel een taak voor de gemeente als voor de schoolbesturen. Voor 2017 wordt dit ingezet bij de Molenwiek Dalton, Rudolf Steiner College en Rudolf Steinerschool en de ontwikkeling in het Garenkokerskwartier.</p> <p>De exploitatie van de schoolgebouwen is een schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid. De gemeente beschikt derhalve niet over de energiegegevens van de schoolgebouwen.</p>	
102	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema drs. M. (Merijn) Snoek	65	Welke duurzaamheidsmaatregelen worden getroffen bij buitensportaccommodaties, sporthallen, zwembaden en gymzalen? Hoeveel geld wordt hieraan uitgegeven in 2017? Wat is de doelstelling en planning, of te wel: wanneer zijn al deze locaties klimaatneutraal?	
102			In het tweede kwartaal van 2017 zal de inventarisatie voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed afgerond zijn en zijn de financiële effecten bekend. Voor zover mogelijk zullen bij het planmatig onderhoud (kleine) aanpassingen direct worden meegenomen en daar waar geïnvesteerd dient te worden zal samen met de actualisatie van het investeringsplan. Pas dan is ook een datum concreet te melden wanneer het vastgoed klimaat neutraal is.	
105	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	67	Welke ontwikkelingen die langer zelfstandig wonen bevordert stimuleert de gemeente en welke randvoorwaarden worden hiervoor in 2017 versterkt?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 23
105	In het plan van aanpak 'Langer Zelfstandig Wonen' (2015/432194), wordt beschreven wat de gemeente belangrijk vindt bij het verbeteren van de randvoorwaarden voor langer zelfstandig wonen. In de UitvoeringsAgenda Langer Zelfstandig Wonen zijn de speerpunten voor 2016/2017 benoemd, zoals informatievoorziening en voorlichting, verbetering gewenste aanbod woonvormen en versterking van de wijkinfrastructuur.			
106	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	68	Wat doet u precies om de respijtzorg te optimaliseren? Hoeveel geld is hiervoor in 2017 beschikbaar en waar wordt dit aan besteed?	
106	Respijtzorg ontlast mantelzorgers en werkt preventief en signalerend voor mogelijke overbelasting van mantelzorgers. Met een communicatieprogramma wordt het belang van respijtzorg verder bekend gemaakt, onder andere door de samen met aanbieders en gebruikers ontwikkelde website die sinds einde 2015 actief is: www.helpenzorgen.nl . Ook is een respijtzorgcoach aan de slag als eerste aanspreekpunt en ondersteuning voor mantelzorgers. De huidige financiering van respijtzorg wordt in kaart gebracht. De gemeente financiert mantelzorgondersteuner Tandem in 2016 met € 133.000 voor respijtzorg. Respijtzorg is ook onderdeel van de prestatieafspraken met andere organisaties, zoals Stichting Thuiszorg Gehandicaptten. Verder wordt respijt zorg ook door andere organisaties met andere dan gemeentelijke financiering georganiseerd.			
108	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	68	Waarom heeft u de streefwaarde van het percentage mantelzorgers dat aangeeft vaak overbelast te zijn naar boven bijgesteld en laat u deze waarde slechts geleidelijk dalen zodat pas in 2023 weer aan de streefwaarde voldaan hoeft te worden die gold in 2016? Welke acties heeft u genomen nu er zo'n forse stijging is in het aantal mantelzorgers dat overbelast is?	
108	Met de veranderingen in het sociaal domein is de druk op mantelzorgers toegenomen. Mensen blijven langer thuis wonen en meer mantelzorgers combineren zorg en werk, wat voor een hoger risico op overbelasting zorgt. Door mantelzorgondersteuning te bieden is de verwachting dat het aantal overbelaste mantelzorgers de komende jaren afneemt. Vanaf 2015 is er extra geïnvesteerd in maatregelen in het ondersteunen van mantelzorgers, met als speerpunten respijtzorg, ondersteuning aan jonge mantelzorgers en ondersteuning aan mantelzorgers met dementie.			
109	01 Maatschappelijke participatie Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	69	Wat is de stand van zaken van de ontwikkeling van de digitale sociale kaart? Wanneer wordt deze kaart opgeleverd?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 24																																																												
109	Deze is per 1 januari 2017 in de lucht en bevat dan gegevens van de partners in de basisinfrastructuur en de gecontracteerde partners voor zorg en ondersteuning. Er is daarnaast ruimte voor uitbreiding van gegevens, deelnemers en functionaliteiten.																																																															
112	02 Ondersteuning en zorg Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	78	Wordt er vervolgactie ondernomen als een client in het cliëntervaringsonderzoek WMO stelt dat zij zich niet beter kunnen rdden door de zorg/ondersteuning die zij krijgen?																																																													
112	De cliëntervaringsonderzoeken Wmo worden anoniem uitgevoerd. De gemeente kan in dit verband dus niet op de individuele situatie van de klant ingaan. Echter, de conclusies en bevindingen die naar aanleiding van de cliëntervaringsonderzoeken naar voren komen, worden gebruikt als inbreng voor het plan van aanpak huishoudelijke ondersteuning. De verbeterpunten en signalen die de cliënten in het cliëntervaringsonderzoek aangeven, krijgen op deze wijze hun beslag in het plan van aanpak.																																																															
115	02 Ondersteuning en zorg Christen Unie drs. J. (Jur) Botter, MPA	82	U geeft concrete streefwaarden voor de afname van het aantal plaatsen beschermd wonen. Kunt u ook dergelijke streefwaarden geven voor de bouw van sociale huurwoningen dan wel de ombouw van bestaande wooneenheden naar zelfstandige wooneenheden die beschikbaar zijn voor deze doelgroep zodat de groep ook daadwerkelijk sneller kan uitstromen?																																																													
115	<p>Op bladzijde 31 van het beleidskader opvang, wonen en herstel staan de streefwaarden voor de beschikbaarheid van sociale huurwoningen en ombouw van bestaande voorzieningen.</p> <table border="1" data-bbox="241 986 2114 1283"> <thead> <tr> <th data-bbox="241 986 712 1059">Benodigde woningen voor zelfstandig thuis wonen</th> <th data-bbox="712 986 801 1059">2017</th> <th data-bbox="801 986 898 1059">2018</th> <th data-bbox="898 986 994 1059">2019</th> <th data-bbox="994 986 1090 1059">2020</th> <th data-bbox="1090 986 1187 1059">2021</th> <th data-bbox="1187 986 1283 1059">2022</th> <th data-bbox="1283 986 1379 1059">2023</th> <th data-bbox="1379 986 1476 1059">2024</th> <th data-bbox="1476 986 1572 1059">2025</th> <th data-bbox="1572 986 1668 1059">2026</th> <th data-bbox="1668 986 1778 1059">Totaal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="241 1059 712 1133">Zelfstandige woningen BW uitstroom</td> <td data-bbox="712 1059 801 1133">25</td> <td data-bbox="801 1059 898 1133">25</td> <td data-bbox="898 1059 994 1133">25</td> <td data-bbox="994 1059 1090 1133">25</td> <td data-bbox="1090 1059 1187 1133">20</td> <td data-bbox="1187 1059 1283 1133">20</td> <td data-bbox="1283 1059 1379 1133">20</td> <td data-bbox="1379 1059 1476 1133">20</td> <td data-bbox="1572 1059 1668 1133">10</td> <td data-bbox="1668 1059 1778 1133">10</td> <td data-bbox="1778 1059 2114 1133">200</td> </tr> <tr> <td data-bbox="241 1133 712 1171">Zelfstandige woningen BW nieuw</td> <td data-bbox="712 1133 801 1171">25</td> <td data-bbox="801 1133 898 1171">25</td> <td data-bbox="898 1133 994 1171">25</td> <td data-bbox="994 1133 1090 1171">25</td> <td data-bbox="1090 1133 1187 1171">25</td> <td data-bbox="1187 1133 1283 1171">25</td> <td data-bbox="1283 1133 1379 1171">25</td> <td data-bbox="1379 1133 1476 1171">25</td> <td data-bbox="1572 1133 1668 1171">25</td> <td data-bbox="1668 1133 1778 1171">25</td> <td data-bbox="1778 1133 2114 1171">250</td> </tr> <tr> <td data-bbox="241 1171 712 1209">Zelfstandige woningen MO</td> <td data-bbox="712 1171 801 1209">150</td> <td data-bbox="801 1171 898 1209">150</td> <td data-bbox="898 1171 994 1209">125</td> <td data-bbox="994 1171 1090 1209">125</td> <td data-bbox="1090 1171 1187 1209">100</td> <td data-bbox="1187 1171 1283 1209">100</td> <td data-bbox="1283 1171 1379 1209">75</td> <td data-bbox="1379 1171 1476 1209">75</td> <td data-bbox="1572 1171 1668 1209">50</td> <td data-bbox="1668 1171 1778 1209">50</td> <td data-bbox="1778 1171 2114 1209">1000</td> </tr> <tr> <td data-bbox="241 1209 712 1248">Totaal</td> <td data-bbox="712 1209 801 1248">200</td> <td data-bbox="801 1209 898 1248">200</td> <td data-bbox="898 1209 994 1248">175</td> <td data-bbox="994 1209 1090 1248">175</td> <td data-bbox="1090 1209 1187 1248">145</td> <td data-bbox="1187 1209 1283 1248">145</td> <td data-bbox="1283 1209 1379 1248">120</td> <td data-bbox="1379 1209 1476 1248">120</td> <td data-bbox="1572 1209 1668 1248">85</td> <td data-bbox="1668 1209 1778 1248">85</td> <td data-bbox="1778 1209 2114 1248">1450</td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="241 1248 2114 1283">Prognose benodigde woningen voor zelfstandig thuis wonen in periode 2017-2026</p>				Benodigde woningen voor zelfstandig thuis wonen	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal	Zelfstandige woningen BW uitstroom	25	25	25	25	20	20	20	20	10	10	200	Zelfstandige woningen BW nieuw	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	250	Zelfstandige woningen MO	150	150	125	125	100	100	75	75	50	50	1000	Totaal	200	200	175	175	145	145	120	120	85	85	1450
Benodigde woningen voor zelfstandig thuis wonen	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal																																																					
Zelfstandige woningen BW uitstroom	25	25	25	25	20	20	20	20	10	10	200																																																					
Zelfstandige woningen BW nieuw	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	250																																																					
Zelfstandige woningen MO	150	150	125	125	100	100	75	75	50	50	1000																																																					
Totaal	200	200	175	175	145	145	120	120	85	85	1450																																																					

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 25
118	03 Werk en inkomen Christen Unie drs. J. (Joyce) Langenacker	92	Kunt u een toelichting geven op de ontwikkeling van het aantal banen per 1000 inwoners in de laatste jaren. Welk deel hiervan kan verklaard worden door de economische crisis en welk deel komt door de verhuizing van banen naar andere gemeenten?	
118	De betreffende gegevens worden aangeleverd door het CBS. Op dit moment is het niet mogelijk een nadere onderverdeling te leveren.			
120	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Christen Unie drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	112	Heeft de wethouder inmiddels gesproken met het college van GS over de windmolens in de Waarderpolder? Zo nee, kan dit gesprek zoals toegezegd in de commissie beheer op korte termijn plaatsvinden en kunt u vervolgens de raad nog voor de begrotingsbehandeling informeren wat de provincie wel wil toestaan en wat de provincie niet wil toestaan? Indien de ruimte die de provincie geeft te beperkt is voor een businesscase: welke actie gaat het college van B&W ondernemen richting de provincie?	
120	Wethouder Sikkema heeft voor de zomer met gedeputeerde Van der Hoek gesproken over de windmolens in de Waarderpolder. Hierbij heeft gedeputeerde Van der Hoek gezegd dat hij zich aan het provinciaal beleid 'Wind op land' zal houden. Dat beleid biedt voor de huidige windmolens twee opties: ze worden of (1) gereviseerd (niet meer mogelijk) of (2) vervangen door nieuwe windmolens met vergelijkbare masthoogte en rotordiameter. Optie 2 wordt momenteel verder onderzocht. De gemeente is op ambtelijk niveau nog in overleg met Liander over de toekomst van windmolens op Schoterog.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 25
121	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Christen Unie drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	113	Kunt u een overzicht geven van de voorgenomen bezuinigingen bij het recreatieschap en welk deel hiervan inmiddels is gerealiseerd en welk deel nog gerealiseerd moet worden? Kunt u toezeggen dat het recreatieschap voor 2017 met een sluitende begroting komt? Zo nee, welke actie onderneemt het college om te zorgen dat deze begroting alsnog sluitend wordt?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 26
121	<p>Voor de laatste cijfers van de bezuinigingen c.q. inkomstenvergroting wordt verwezen naar de stukken die u bij de Jaarrekening 2015, begrotingswijzigingen 2016 en begroting 2017 zijn toegestuurd. De laatste berekeningen worden bekend in de vergadering van het algemeen bestuur van 15 december a.s.</p> <p>Het nadelig resultaat in 2017 bedraagt voor deelgebied Spaarnwoude nog € 832.000 (uit: begroting 2017). Ten opzichte van de gewijzigde begrotingen 2016 en de rekening 2015 neemt het tekort wel af, maar het betekent niettemin dat in 2017 verder op de reserves wordt ingeteerd. De laatste twee vragen zijn niet technisch van aard.</p>			
122	<p>04 Duurzame stedelijke vernieuwing</p> <p>Christen Unie</p> <p>drs. J. (Joyce) Langenacker</p>	114	<p>Welke acties zijn nodig om de netto toevoeging van woningen de komende jaren structureel te verhogen tot boven de 1000 per jaar?</p>	
122	<p>Er zijn locaties in Haarlem waar sprake is van meerdere projecten in elkaars nabijheid waardoor zich acht zones vormen. In deze zones kunnen flinke woningaantallen (tot circa 6.000) worden toegevoegd en waar door transformatie een impuls voor de openbare ruimte kan worden gegenereerd.</p> <p>Om deze locaties geschikt te maken voor woningbouw moeten onder andere de stedenbouwkundige kaders en bestemmingsplannen daarop worden aangepast.</p> <p>De portefeuillehouder zal de raad op korte termijn over informeren over de locaties en de wijze waarop de stad en de raad daarbij betrokken wordt.</p>			
124	<p>04 Duurzame stedelijke vernieuwing</p> <p>Christen Unie</p> <p>drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema</p>	131	<p>Hoeveel extra fietsenstallingen bij OV haltes en knooppunten worden in 2017 gerealiseerd?</p>	
124	<p>In 2017 wordt in de fietsenstalling aan de Botermarkt bij de OV-halte Verwulft het aantal fietsparkeerplaatsen met 82 stuks uitgebreid. Daarnaast worden in de nabijheid van de OV-halte Raaksbrug op de Raaks twee parkeerplaatsen opgeheven ter hoogte van de gevel van de Zijlpoort. Hier worden fietsenrekken geplaatst, geschikt voor 50 fietsen.</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 27
128	Algemeen Christen Unie drs. J. (Jos) Wiene	15	Is onderzocht wat het bereik is van de huidige communicatiemiddelen van de gemeente en hoe groot dit bereik is wanneer de stadskrant in 2018 stopt?	
128			<p>Op dit moment zijn de volgende cijfers bekend van de vijf belangrijkste media (Stadskrant, website, Groene Mug, facebook gemeente, twitter gemeente):</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Stadskrant valt bij 60.000 Haarlemse adressen (huishoudens, bedrijven en distributiepunten als de bibliotheek) in de brievenbus. • De website heeft jaarlijks gemiddeld rond 875.000 bezoeken (neemt jaarlijks toe). • Gemiddeld 12.000 unieke bezoekers komen speciaal voor de pagina's Nieuws & Actualiteiten (NB binnen de Stadsdelen op de website staan ook nog aparte nieuwspagina's; deze zijn hier niet in meegenomen). • 10.430 personen hebben een automatisch abonnement op nieuwsalerts; dit aantal loopt gestaag op. • De website De Groene Mug heeft gemiddeld 12.000 unieke bezoekers per jaar. • Facebook Gemeente Haarlem heeft ruim 8.000 volgers; het bereik van de berichten varieert per onderwerp (onbetaald bijvoorbeeld tot 10-15.000). • Twitter Gemeente Haarlem heeft 7.000 volgers. Ook hier varieert het bereik. <p>Daarnaast bestaan nog meer social media accounts op specifieke thema's en voor specifieke doelgroepen, alsmede projectnieuwsbrieven en bewonersbrieven bij specifieke services en projecten.</p> <p>Het bereik van de informatie is echter groter. Sinds de Stadskrant van vier keer per maand naar één keer per maand ging, publiceren andere huis-aan-huisbladen en wijkbladen meer en vaker informatie van de gemeente (pers- en nieuwsberichten). Berichten op Facebook en Twitter worden in toenemende mate gedeeld of getweet, waardoor het bereik enorm kan oplopen. Met betaalde inzet van Facebookberichten kan bovendien worden getarget op doelgroepen en kan het bereik snel oplopen tot 80.000.</p> <p>Toekomst</p> <p>In het plan van aanpak voor de Stadskrant is nadrukkelijk gesteld dat de gemeente het delen en verder verspreiden van gemeentelijk nieuws nog intensiever zullen promoten en makkelijker beschikbaar stellen voor wie dat wil, zowel voor online als offline gebruik. Het meten van bereik zal in de toekomst geen betrouwbare indicator meer zijn voor het overdragen van informatie; de mate waarin berichten gedeeld en gepubliceerd worden, veel meer.</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 28
129	06 Burger, bestuur en veiligheid Christen Unie drs. J. (Jos) Wienen	156	Nazorg ex-gedetineerden. Hoeveel personen worden hiermee geholpen? Verlaat niemand de poort zonder werk, wonen en inkomen? Wat doen we op dit gebied samen met omliggende gemeenten?	
129	<p>Het coördinatiepunt nazorg ex-gedetineerden is ondergebracht in het Veiligheidshuis Kennemerland en verzorgt de coördinatie van de nazorg voor alle gemeenten in Kennemerland en dus ook de gemeente Haarlem. Goede nazorg aan ex-gedetineerde burgers is een belangrijke manier om recidivecijfers terug te dringen en daarmee de lokale veiligheid te vergroten en overlast te verminderen. De gemeente Haarlem levert een financiële bijdrage van €55.000 in 2016. Dit is opgenomen in het Actieprogramma Veiligheid en Handhaving 2016.</p> <p>In de periode 1 januari tot en met 15 oktober 2016 is ingezet op 205 Haarlemse ex-gedetineerden. Het ging daarbij om 127 personen die korter dan 1 maand in detentie hebben gezeten, 58 personen die 1 tot 6 maanden in detentie hebben gezeten en 20 personen die langer dan 6 maanden in detentie hebben gezeten.</p> <p>De inzet van het coördinatiepunt nazorg ex-gedetineerden hield specifiek het volgende in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is achtergrondinformatie verzameld en geanalyseerd ten behoeve van de screening; • De hulpvraag van de ex-gedetineerde is geduid; • Er is een individueel re-integratieplan opgesteld met betrekking tot de relevante leefgebieden, waaronder wonen, werk & inkomen; • De coördinatie op de uitvoering en monitoring van het re-integratieplan is uitgevoerd. <p>Nazorg aan ex-gedetineerden is alleen als er sprake is van een hulpvraag en is dus op vrijwillige basis. In de praktijk blijkt echter dat ex-gedetineerden vaak te maken hebben met verschillende problemen, die van invloed zijn op de uitvoering van het plan van aanpak van de ex-gedetineerde. Iemand heeft bijvoorbeeld woonruimte of dagbesteding nodig, maar dit is niet (direct) voorhanden. Anderzijds kan het ook om de persoon in kwestie zelf gaan die niets wil of gedragsproblemen heeft waardoor bepaalde trajecten niet goed worden doorlopen.</p>			
132	Algemeen Christen Unie J.K.N. (Jeroen) van Spijk	42	De provincie constateert dat er geen volledig Calamiteitenplan voor de centrale archiefruimte in het stadhuis is opgesteld. Wat is de reactie van het college? Wanneer wordt dit plan opgesteld?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 29
132	Op dit moment is de organisatie bezig met het opstellen van het calamiteitenplan voor de centrale archiefruimte in het stadhuis. Dit wordt afgestemd met het Noord-Hollands Archief. Het streven is het calamiteitenplan eind dit jaar klaar en vastgesteld is.			
131	05 Beheer en onderhoud Christen Unie drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	128	<p>- Gewonden in het verkeer. Kan vermeld worden hoeveel personen in het verkeer omkomen of zwaar gewond raken als voetganger, fietser of automobilist en hoe dit zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld?</p> <p>- In vorige programma begrotingen werd nog gesproken over de aanpak van black-spots. Dit is een aantal jaar niet gebeurd. Inmiddels is het in deze begroting helemaal verdwenen. Waarom? Zijn er in Haarlem geen black-spots meer? Wat gaat u concreet doen om de oversteek van drukke verkeersaders als Schipholweg en Westelijke Randweg veiliger te maken voor voetgangers en fietsers?</p> <p>- Overweegt de gemeente Haarlem ook fietsers en automobilisten meer te attenderen op de gevaren van het gebruik van mobiele telefoons in het verkeer en de gevaren van de toenemende snelheid van fietsen door de elektrische aandrijving?</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag																																										
131	<p>Overzicht met de aantallen slachtoffers in de afgelopen jaren. Er wordt in deze data geen onderscheid gemaakt tussen voetganger, fietser of automobilist. In 2015 is gestart met een andere wijze van registeren. Nu wordt meer gebruik gemaakt van data van ziekenhuizen en verzekeraars. De vergelijkbaarheid met eerdere jaren is daardoor lastiger.</p> <table border="1" data-bbox="232 422 1926 853"> <thead> <tr> <th data-bbox="232 422 526 518">Jaar</th> <th data-bbox="526 422 757 518">Slachtoffers</th> <th data-bbox="757 422 1086 518">Ernstige slachtoffers</th> <th data-bbox="1086 422 1332 518">Doden</th> <th data-bbox="1332 422 1624 518">Ziekenhuisgewonden</th> <th data-bbox="1624 422 1926 518">Overige gewonden</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="232 518 526 566">2010</td> <td data-bbox="526 518 757 566">78</td> <td data-bbox="757 518 1086 566">29</td> <td data-bbox="1086 518 1332 566">3</td> <td data-bbox="1332 518 1624 566">26</td> <td data-bbox="1624 518 1926 566">49</td> </tr> <tr> <td data-bbox="232 566 526 614">2011</td> <td data-bbox="526 566 757 614">30</td> <td data-bbox="757 566 1086 614">12</td> <td data-bbox="1086 566 1332 614">2</td> <td data-bbox="1332 566 1624 614">10</td> <td data-bbox="1624 566 1926 614">18</td> </tr> <tr> <td data-bbox="232 614 526 662">2012</td> <td data-bbox="526 614 757 662">29</td> <td data-bbox="757 614 1086 662">15</td> <td data-bbox="1086 614 1332 662">2</td> <td data-bbox="1332 614 1624 662">13</td> <td data-bbox="1624 614 1926 662">14</td> </tr> <tr> <td data-bbox="232 662 526 710">2013</td> <td data-bbox="526 662 757 710">113</td> <td data-bbox="757 662 1086 710">18</td> <td data-bbox="1086 662 1332 710">4</td> <td data-bbox="1332 662 1624 710">14</td> <td data-bbox="1624 662 1926 710">95</td> </tr> <tr> <td data-bbox="232 710 526 758">2014</td> <td data-bbox="526 710 757 758">173</td> <td data-bbox="757 710 1086 758">19</td> <td data-bbox="1086 710 1332 758">1</td> <td data-bbox="1332 710 1624 758">18</td> <td data-bbox="1624 710 1926 758">154</td> </tr> <tr> <td data-bbox="232 758 526 853">2015 **</td> <td data-bbox="526 758 757 853">186</td> <td data-bbox="757 758 1086 853">122</td> <td data-bbox="1086 758 1332 853">2</td> <td data-bbox="1332 758 1624 853">120</td> <td data-bbox="1624 758 1926 853">64</td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="232 853 1926 901">** In 2015 is gestart met een andere wijze van registeren.</p> <p data-bbox="232 901 1926 975">De overige vragen zijn niet technisch.</p>	Jaar	Slachtoffers	Ernstige slachtoffers	Doden	Ziekenhuisgewonden	Overige gewonden	2010	78	29	3	26	49	2011	30	12	2	10	18	2012	29	15	2	13	14	2013	113	18	4	14	95	2014	173	19	1	18	154	2015 **	186	122	2	120	64	52	<p>- Het streven naar tariefsverlaging in de zorg mag niet leiden tot kwaliteitsverlaging de verleende jeugdhulp. De zorgaanbieders in de Jeugdhulpverlening dienen ook hun personeel goede arbeidsvoorwaarden en een goede medezeggenschap te bieden. Wordt dit besproken bij de onderhandelingen over de contracten?</p> <p>- Extra geld voor CJG om de inzet van gespecialiseerde jeugdhulpverlening te vertragen. Erkent het college dat hier een spanningsveld kan ontstaan tussen de benodigde hulp en het beschikbare budget (dat in sommige gevallen juist snelle inzet van gespecialiseerde hulpverlening wenselijk is om een beter en sneller resultaat te boeken?)</p>
Jaar	Slachtoffers	Ernstige slachtoffers	Doden	Ziekenhuisgewonden	Overige gewonden																																								
2010	78	29	3	26	49																																								
2011	30	12	2	10	18																																								
2012	29	15	2	13	14																																								
2013	113	18	4	14	95																																								
2014	173	19	1	18	154																																								
2015 **	186	122	2	120	64																																								
133	<p>02 Ondersteuning en zorg Christen Unie drs. M. (Merijn) Snoek</p>	52	<p>- Het streven naar tariefsverlaging in de zorg mag niet leiden tot kwaliteitsverlaging de verleende jeugdhulp. De zorgaanbieders in de Jeugdhulpverlening dienen ook hun personeel goede arbeidsvoorwaarden en een goede medezeggenschap te bieden. Wordt dit besproken bij de onderhandelingen over de contracten?</p> <p>- Extra geld voor CJG om de inzet van gespecialiseerde jeugdhulpverlening te vertragen. Erkent het college dat hier een spanningsveld kan ontstaan tussen de benodigde hulp en het beschikbare budget (dat in sommige gevallen juist snelle inzet van gespecialiseerde hulpverlening wenselijk is om een beter en sneller resultaat te boeken?)</p>																																										

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 31
133			<p>- Momenteel vinden de inkoopgesprekken plaats voor 2017. Uitgaande van de septembercirculaire 2016 bedraagt de taakstelling 8,14%. In het regionaal transitiearrangement is met aanbieders afgesproken dat het rijksbudget uitgangspunt is bij de inkoop van jeugdhulp. Het geheel aan afspraken over tarieven en volumes dient hierbinnen te blijven. Door het aanbod anders te organiseren, te transformeren, strategische keuzes te maken in het productportfolio en te zoeken naar mogelijkheden voor tariefverlaging kunnen aanbieders op maat bijdragen aan het realiseren van deze taakstelling. Tariefindexatie wordt gezien de omvang van de taakstelling voor 2017 in beginsel niet toegestaan bij aanbieders.</p> <p>- In deze periode van transformatie leiden investeringen in het CJG niet per definitie direct tot een afname van het zorggebruik binnen het specialistisch aanbod. Op de middellange termijn moet zal een intensieve samenwerking tussen het CJG, de scholen en het specialistisch veld leiden tot een afname van het zorggebruik door vroegtijdige interventie. Door deze interventie kan passende hulp geboden worden. Passend betekent in dit licht niet te kort, niet te lang, niet te licht en niet te zwaar. Hierbij kan ook snelle inzet van specialistische hulp één van de mogelijkheden zijn. Naar verwachting zal bij een relatief grote groep kinderen preventievere en daarmee goedkopere zorg passend zijn als signalen in een vroeg stadium worden herkend.</p>	
134	<p>02 Ondersteuning en zorg Christen Unie drs. M. (Merijn) Snoek</p>	76	<p>Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Doel: verminderen inzet Jeugdhulp. De bedoeling van de gemeente zal toch dienen te zijn passende Jeugdzorg te verlenen al of niet in gedwongen kader met de intentie om te komen tot een adequaat traject voor de betreffende persoon waarbij vermindering van inzet het streven van de gemeente is. Voorop staat een adequate op de persoon toegespitste hulpverlening. Graag een reactie.</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 32
134			<p>In het Transitiearrangement Zorg voor Jeugd dat de gemeente met de zorgaanbieders is overeengekomen is een aantal uitgangspunten geformuleerd. De uitgangspunten behelzen onder andere 'minder en kortere inzet specialistische zorg' (preventie gericht werken, hulp aan de voorkant inzetten, ontzorgen en normaliseren) en snellere inzet juiste specialistische zorg.</p> <p>Deze uitgangspunten kunnen alleen worden gerealiseerd door het bieden van integrale hulp en ondersteuning op maat, met andere woorden die hulp die voor die persoon / het gezin een oplossing biedt of bijdraagt aan een oplossing voor de problematiek. Passend betekent in dit licht ook niet te kort, niet te lang, niet te licht, niet te zwaar.</p> <p>Ook de jeugdbescherming is aan het transformeren. Sinds een aantal jaren is een dalende trend waarneembaar als het gaat om het aantal kindermaatregelen.</p> <p>De respectvolle, vasthoudende en samenwerkingsgerichte aanpak zoals bij de uitvoering van dwang lijkt ook in het vrijwillig kader (drang) aanvankelijke weerstand om te kunnen buigen tot samenwerking met ouders en jeugdige. Een drang-traject is wel vrijwillig, maar niet vrijblijvend en vaak de laatste kans om een jeugdbeschermingsmaatregel te voorkomen.</p> <p>Ook hier geldt dat de inzet passend moet zijn. Indien sprake is van een dermate onveilige thuissituatie van het kind en een zorgmijdend systeem ligt inzet van dwang meer voor de hand.</p>	
135 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	0	Is bij de schuldprognose berekend met een structurele aflossing van 5 mln per jaar?	
135			In de schuldprognose is rekening gehouden met de structurele schuldreductie van € 5 miljoen per jaar.	
136 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	0	Na hoeveel jaren van stijgende schulden, daalt de schuld nu?	
136			Van 2004 naar 2013 is de schuldpositie van de gemeente Haarlem toegenomen van € 281 miljoen naar € 555 miljoen, binnen deze periode was er enkel in 2008 een daling van de vaste schuld. Sinds 2013 is de vaste schuld van de gemeente Haarlem jaarlijks afgenomen.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 33
137 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	0	Welke maatregelen neemt het college om de meerjarenbegroting structureel sluitend te krijgen? (2019 en 2021)	
137	Dit is geen technische vraag.			
138 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	20	Wat valt er onder "overige onderuitputting"?	
138	De post 'Overige onderuitputting' bestaat onder andere uit achterblijvende exploitatie-uitgaven (niet zijnde sociaal domein) en lagere uitgaven ten laste van de voorzieningen.			
139 D66 drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	Algemeen	109	Wanneer komt de "aparte nota waarin uitgebreider wordt ingegaan op de functie en waarden van groen"?	
139	De nota over de functie en de waarde van groen zal in maart 2017 aan de raad worden voorgelegd.			
143 D66 drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	Algemeen	179	"Op het MJOP na, is er geen sprake meer van achterstallig onderhoud." Kunt u een onderbouwing of meer achtergrond geven bij deze zin?	
143	Zie beantwoording vraag 43.			
144 D66 drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	Algemeen	179	Hoe wordt de ja/nee voor achterstallig onderhoud vastgesteld per beheerdomein, wat zijn de parameters?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 34
144	Dit wordt beschreven in paragraaf 3.3 Onderhoud Kapitaalgoederen, onder het kopje ontwikkeling onderhoudsvoorraad.			
140 D66 drs. J. (Joyce) Langenacker	Algemeen	119	Hoe werkt dat, het <u>pro-actief</u> oppakken van aanvragen voor hotelkamers?	
140	Het oppakken van aanvragen voor hotelkamers begint bij het binnenkomen van een aanvraag. Dan zoekt de accounthouder dienstverlening direct contact met de beleidsadviseur van de vakafdeling Economie en Cultuur. De aanvrager krijgt daarmee één aanspreekpunt die hem/haar door de organisatie loodst, helpt bij het inventariseren van potentieel geschikte plekken en ondersteunt waar nodig bijvoorbeeld bij het vergaren van marktinformatie voor de investeringsonderbouwing. Vanaf 1 januari 2017 start, mede op verzoek van Haarlem, voor de MRA een regionale hotelloods die leads kan genereren.			
141 D66 drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	Algemeen	128	Welke herinrichtings- en werk-met-werkprojecten is het college voornemens uit te voeren om de verkeersveiligheid te verbeteren?	
141	In alle werk met werk en herinrichtingsprojecten wordt gezien welke maatregelen er genomen kunnen worden om de verkeersveiligheid te verbeteren. Dit gebeurt in 2017 onder andere bij de voltooiing van de snelfietsroute en de projecten Velsersstraat, Jan Gijzenkade, Churchilllaan en Kinderhuisvest / Kenaupark.			
142 D66 drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	Algemeen	131	Bij welke openbaar vervoerhaltes en -knooppunten worden meer fietsenstallingen gerealiseerd in 2017? Hoeveel plekken worden er gerealiseerd?	
142	In 2017 wordt in de fietsenstalling aan de Botermarkt bij de OV-halte Verwulft het aantal fietsparkeerplaatsen met 82 stuks uitgebreid. Daarnaast worden in de nabijheid van de OV-halte Raaksbrug op de Raaks twee parkeerplaatsen opgeheven ter hoogte van de gevel van de Zijlpoort. Hier worden fietsenrekken geplaatst, geschikt voor 50 fietsen.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 35
145 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	184	Een aantal risico's hebben een zeer hoge kans van voordoen en hebben vaak niet een volledige dekking van de capaciteit. Waarom wordt er bij dergelijke risico's geen grotere capaciteit gereserveerd?	
145			Het uitgangspunt van beleid, zoals ook vastgelegd in de Nota risicomanagement (2014/425742), is dat niet voor elk risico afzonderlijke capaciteit wordt gereserveerd. Hiervoor zijn twee redenen. In de eerste plaats leidt niet elk risico daadwerkelijk tot een financieel nadeel. Je zou dan verhoudingsgewijs een groot beslag op vermogen leggen door afzonderlijke reserves leggen, die je niet kunt benutten voor bijvoorbeeld investeringen in de stad. In de tweede plaats doen niet alle gekwantificeerde risico's zich tegelijkertijd in hetzelfde jaar voor. Daarom worden risico's ingebracht in een simulatie die berekent welk vermogen aangehouden zou moeten worden om de gekwantificeerde risico's af te kunnen dekken. Voor Haarlem is dit berekend op € 13,7 miljoen. Uitgangspunt van beleid is dat de algemene reserve minimaal van voldoende omvang moet zijn, in dit geval dus minimaal € 13,7 miljoen, om die risico's op te kunnen vangen. De ratio weerstandsvermogen is dan 1. Het streven is een ratio weerstandsvermogen aan te houden van ruim voldoende (ratio tussen 1,4 en 2). De ratio voor 2017 is op 1,7 berekend, dus ruim voldoende. Door het aanhouden van ruim voldoende algemene reserve is dus voldoende capaciteit gereserveerd voor de gekwantificeerde risico's.	
146 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	186	Wat is de reden geweest om het risico op de uitval ICT-systemen van 10% naar 30% te verhogen?	
146			Het risico is iets verhoogd, omdat onze ICT systemen ouder worden, terwijl het gebruik van data en de cyberrisico's exponentieel toenemen. Daarom is in 2016 gestart om te inventariseren hoe gemeente Haarlem haar ICT infrastructuur het best kunnen vernieuwen en toekomstbestendig kunnen maken.	
147 D66 drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	Algemeen	215	"De ambities voor meer biodiversiteit" In hoeverre wordt hierbij ook uitvoering gegeven aan het planten van meer fruit- en notenbomen?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag
147			<p>Het planten van fruit- en notenbomen is een manier om meer biodiversiteit aan te brengen. Sinds het vaststellen van het ecologisch beleidsplan in 2014 is meer aandacht gegeven aan het planten van inheemse vruchtdragende soorten. Het komend plantseizoen gaat de gemeente over tot het planten van bes-dragende struiken en heesters, alsmede kleinere appel- en perenboomsoorten.</p> <p>Het planten van grote fruitbomen en notenbomen wordt zorgvuldig aangepakt omdat de vruchten van deze bomen overlast kunnen geven (vervuiling van stoepen, gladheidproblemen, wespenoverlast). De gemeente werkt hierin nauw samen met Platform Haarlem Groener.</p>
148 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	230	Kunt u een overzicht geven van de wijze waarop gesubsidieerde instellingen (via de algemene subsidieverordening) invulling geven aan de WNT?
148			<p>Het Rijk ziet toe op naleving van de WNT. Instellingen waarop de WNT van toepassing is, zijn verplicht het controleprotocol WNT in acht te nemen. Het voldoen aan de WNT normen wordt dan vastgesteld door een controlerend accountant. De gemeente kan via de subsidieverordening wel extra voorwaarden aan subsidieverstrekking opleggen, maar die moeten gericht zijn op het bereiken van het doel waarvoor subsidie wordt verleend. Het voorkomen van salarissen boven de WNT-norm valt daar niet onder: die voorwaarde is te ver verwijderd van het doel van een te verlenen subsidie en dergelijke inkomensnormering is daarom juridisch niet houdbaar. Dat is ook de reden dat inkomensnormering uit de laatste Algemene SubsidieVerordening is gehaald. Het is daarom niet mogelijk om het gevraagde overzicht te leveren.</p>
149 D66 J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	284	"Voormalig personeel en boven de sterkte" Kunt u een uitsplitsing maken tussen voormalig personeel en personeel boven de sterkte?
149			<p>Uitsplitsing voormalig personeel en boven de sterkte: voormalig personeel bestaat uit medewerkers die zijn uitgestroomd naar de WW, pensioen of ziektewet. De gemeente is verantwoordelijk voor de kosten van de WW, enkele pensioenuitkeringen en is eigen risicodragers voor de kosten van medewerkers die ziek uit dienst gaan. Boven de sterkte bestaat uit (op dit moment 19) medewerkers die wel in dienst zijn én, als gevolg van reorganisaties, op zoek zijn naar nieuw werk. Dit aantal neemt gestaag af.</p>

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 37
150 D66 drs. M. (Merijn) Snoek	Bijlage 1 Investeringsplan	15	Waar is de toekomstige mogelijke vervanging van de Beijneshal terug te vinden?	
150	De Beijneshal is geen eigendom van de gemeente maar wordt door de gemeente gehuurd. Voor de vervanging van de functie van de Beijneshal is geen reservering in het investeringsplan opgenomen omdat de bouw van een vervangende sporthal niet mogelijk is binnen het investeringsplafond van de gemeente.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 37
151 D66 drs. J. (Jur) Botter, MPA	Bijlage 1 Investeringsplan	19	Waar bestaan de vervangingen 15 jaar bij de Philharmonie en het Patronaat uit?	
151	Bij zowel de Philharmonie als het Patronaat betreft het de vervangingen van onder andere diverse installaties (bijvoorbeeld de trekkenwand grote zaal en de ontruimingsinstallatie). Beide gebouwen zijn in 2005 opnieuw in gebruik genomen, het is de eerste vervanging na de oplevering.			
1 Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	Algemeen	30	Er wordt in tabel aangegeven dat er geen vennootschapbelasting wordt geheven. Hoe zit dit met bijvoorbeeld spaarnelands en andere deelnemingen waarin Haarlem een belang heeft?	
1	Er is vooralsnog geen last in de begroting voor 2017 opgenomen. Dit wil niet zeggen dat er geen vennootschapsbelasting wordt geheven, alleen is het op dit moment nog niet mogelijk om hier een goede inschatting van te maken. Op blz. 229 van de begroting wordt hier verder op ingegaan. Spaarnelands en andere deelnemingen, zoals SRO, zijn indirecte overheidsondernemingen in de vorm van een BV of NV. Voor hen geldt in beginsel dat zij, net als BV's / NV's in private handen, volledig belastingplichtig worden, omdat zij geacht worden met het gehele vermogen een onderneming te drijven.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 38
2	Paragrafen Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	226	wanneer loopt het contract met huidige energieleverancier af? en wanneer starten de werkzaamheden om een nieuwe 100% klimaatneutrale energieleverancier te contracteren? (In lijn met toezegging wethouder in cie Bestuur)	
2			Het huidige contract met de energieleverancier loopt tot en met 31-12-2017. Begin 2017 wordt gestart met de aanbestedingsprocedure om vanaf 1-1-2018 een nieuwe energieleverancier te contracteren. Hierbij is klimaatneutraliteit opgenomen in onze aanbestedingseisen.	
3	Algemeen Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	20	Meerjarig voordeel ontstaan door invoeren kostendekkendheid.., voor welke jaren geldt het voordeel van 600K?	
3			De toelichting op bladzijde 20 van onderdeel 5 'herberekening kostendekkende heffingen' licht de bedragen toe uit tabel 1 van bladzijde 19. Bij punt 5 'herberekening kostendekkende heffingen' van die tabel is per jaar het voordeel gespecificeerd. Vanaf 2019 is een structureel voordeel geraamd van € 691.000.	
4	Algemeen Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	20	het achterblijven van investeringen in 2016 (punt 6 eerste bullit): hoe groot is dit percentage en wat is het bedrag in het geheel. Anders gezegd.., hoe hoog is de boeggolf op peildatum 01-01-2017?	
4			In de Bestuursrapportage 2016 wordt op bladzijde 41 nader ingegaan op de prognose van de investering 2016, hier wordt een realisatie van 72% verwacht. Voor de verwachte schuldpositie en de actualisatie van de rente is uitgegaan van het doorschuiven van € 17 miljoen aan investeringen.	
5	Algemeen Groen Links drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	37	Is bijdrage provincie aan HOV rijksstraatweg inmiddels bekend? Wat is de verwachting?	
5			Nee, de gesprekken met de provincie hierover zijn nog gaande. De provinciale bijdrage zal worden vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst die nog door het college moet worden vastgesteld. De verwachting is dat dit in december/januari zal geschieden.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 39
6	Algemeen Groen Links drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	41	dat een situatie zich niet heeft voorgedaan is geen vrijwaarding van informatieverplichting? Kan me voorstellen dat de prioriteiten ergens anders hebben gelegen. Rijst wel de vraag wanneer verantwoording over bedrijven met verminderd hoog risico ingebed zal worden aan de informatievoorziening aan Raad? Deze zijn namelijk wel degelijk aanwezig in Haarlem.	
6			Dit onderdeel van de programmabegroting gaat over het interbestuurlijk toezicht. En omdat er in Haarlem geen bedrijven zijn die onder het BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen) vallen dan wel bedrijven waar een sanering aan de orde was, is er geen informatieverplichting binnen dit kader. Uiteraard wordt in het jaarlijks uitvoeringsprogramma en in het jaarverslag van de Omgevingsdienst IJmond, dat door het college wordt vastgesteld en ter informatie aan de raad wordt gezonden, meer inhoudelijk ingezoomd op alle activiteiten die op het gebied van vergunningverlening en handhaving qua milieu worden uitgevoerd. En dat geldt ook voor het thema Externe veiligheid binnen de gemeente Haarlem. In Haarlem is vooral bij de vergunningverlening bij bedrijven (met name in de Waarderpolder) en de actualisering van de bestemmingsplannen het thema Externe veiligheid relevant. In het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag van de Omgevingsdienst IJmond wordt de gemeenteraad jaarlijks inhoudelijk geïnformeerd over alle milieurelevante aspecten; en derhalve niet via de programmabegroting.	
7	Algemeen Groen Links drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	108	Mbt TEEB: Wordt nogal wollig gesproken over TEEB en pilot projecten. Graag SMART aangeven welke projecten wanneer worden uitgevoerd en wanneer Raad over uitkomsten/bevindingen van de individuele pilots wordt geïnformeerd?	
7			<p>De pilots die we in Haarlem willen doen zijn in de context van de 'City deal - De waarde van groen'. De city deal loopt drie jaar. Momenteel wordt bekeken of het vraagstuk 'Vergroenen van Oost' gebruikt kan worden als pilot. Om geschikt te zijn als pilot moet dit aan een aantal voorwaarden voldoen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het moet mogelijk zijn om groen toe te voegen in Oost (gekeken wordt naar de Amsterdamse buurt en de Slachthuisbuurt). • Verschillende externe partijen moeten hieraan mee willen werken en mede verantwoordelijkheid willen dragen. <p>Een eerste verkenning is geweest. Op 5 november wordt deze verder besproken met (externe) betrokkenen en bekeken of de pilot haalbaar is in de zin dat verschillende partijen zich er aan willen verbinden. De commissie wordt in december geïnformeerd over de mogelijkheid om 'Vergroenen van Oost' als TEEB pilot in het kader van de City deal verder uit te werken.</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 40
8	06 Burger, bestuur en veiligheid Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	150	betreffende zelfbedieningszuilen en minder digitaal vaardige haarlemmers..., hoe ziet het vangnet eruit? Wat wordt concreet bedoeld en per wanneer wordt dit ingeregeld?	
8			Er bestaat op dit moment al een aantal 'vangnetten' in de stad, zoals internetcursussen, inloopsprekuren voor ondersteuning en persoonlijke buddy's. Het klantcontactcentrum verwijst de burgers goed door. De inwoners die minder/niet digivaardig zijn worden meegenomen in de publiekshal door inzet van zelfbedieningszuilen of een digicoach, zodat zij dit zelfstandig kunnen gaan doen. De zuilen en de digicoaches zijn al ingeregeld. Echter andere zaken kost meer tijd, omdat de gebruiksvriendelijkheid en behoeften goed getoetst moeten worden. De verwachting is om het komend jaar dit te verwezenlijken.	
9	05 Beheer en onderhoud Groen Links drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	0	Wat maakt dat investeringen in de stad wederom onder het kasstromplafond zijn gebleven? Ondanks extra budget (overheveling vanuit 2015) en middelen en capaciteit is het wederom niet gelukt om geld voor de stad te investeren in de stad! Graag een uitgebreide toelichting hierop. Welke garanties zijn er (toezegging van wethouder) dat in huidige bestuursperiode alle beoogde werkzaamheden worden uitgevoerd? Is planning van 2017 en achterstallig werk van 2015 en 2016 nog wel reëel? graag toelichten en met argumenten/feiten onderbouwen	
9			Deze vraag is niet technisch en niet geheel van toepassing op de begroting 2017. Over de investeringen 2016 zal bij de jaarrekening gerapporteerd worden, zie ook informatie nota 2016/419469.	
158	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links drs. J. (Joyce) Langenacker	114	Hoe verklaart u de streefwaarden van 850 netto woningen per jaar als het RAP spreekt van 4000 woningen in 4 jaar?	
158			Het voorgestelde gemeentelijke woningbouwprogramma (2016/235258), als afgeleide van het RAP, gaat over 5 jaren te weten de jaarschijven 2016 tot en met 2020. Het RAP hanteert overigens ook een periode van 5 jaar.	
173	01 Maatschappelijke participatie Groen Links drs. M. (Merijn) Snoek	72	De subsidies Sport nemen af ten opzichte van 2016. Graag meer toelichting hierover?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 41
173	In het collegebesluit 2015/203607 is invulling gegeven aan de bezuinigingen sportaccommodaties à € 300.000. Voor het jaar 2016 is een bezuiniging opgenomen van € 100.000. In 2017 bedraagt de bezuiniging € 200.000.			
175	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	119	Wat zijn de opbrengsten van de toerismebelastingen in 2014 en 2015, wat wordt verwacht voor 2016 en wat is begroot voor 2017 en 2018?	
175	Opbrengst 2014: € 994.000; Opbrengst 2015: € 1.173.000; Verwachting 2016: € 1.143.000 Raming 2017 e.v.: € 1.100.000.			
39	01 Maatschappelijke participatie Groen Links drs. M. (Merijn) Snoek	65	Stelling: 'Vanuit sportstimuleringsfonds organiseren partners in de stad ... wordt acceptatie en gelijke behandeling van lhbt personen in de sport versterkt.' Welke activiteiten zorgen ervoor, dat dit ook gebeurt? Hoe wordt dit inzichtelijk gemaakt?	
39	De geactualiseerde Verklaring Gelijke Behandeling is onder de aandacht gebracht bij de Haarlemse sportverenigingen tijdens bijeenkomsten en via nieuwsbrieven. Een aantal sportverenigingen heeft gelijkheid voor iedere sporter in hun verenigingsbeleid geïntegreerd. Om sportverenigingen bij gelijke behandeling van sporters, waaronder LHBT-ers, te kunnen ondersteunen, volgden buurtsportcoaches een workshop 'Sport voor iedereen' van NOC*NSF. Hiervan wordt een aantal buurtsportcoaches opgeleid tot gespreksleider, zodat zij deze workshop bij sportverenigingen kunnen gaan geven om de acceptatie van onder meer LHBT-ers te versterken. Er is een samenwerkingsverband ontstaan tussen SportSupport en NOC*NSF, wat heeft geleid tot een landelijke brochure met handvatten voor sportverenigingen om diversiteit onder de aandacht te brengen binnen de clubs.			
40	03 Werk en inkomen Groen Links drs. J. (Joyce) Langenacker	91	Er wordt gesteld, dat het budget voor minima voorzieningen beter uitgenut wordt. Graag toelichting over de mogelijke oorzaken. Is er ook gekeken naar de relatie tot de toestroom van de bijstandsgerechtigden, die voorheen aanspraak konden maken op de Wajong regeling of Wet sociale werkvoorziening of de mensen die te maken hebben met de veranderde leeftijdsgrens van de AOW?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 42
40			Op verzoek van de raad is de communicatie richting de inwoners van Haarlem geïntensiveerd. Burgers, die voorheen aanspraak konden maken op een Wajong uitkering of de Wet sociale werkvoorziening, konden altijd al een beroep doen op de Haarlemse minimaregelingen wanneer hun inkomen aan de voorwaarden voldeed. Daarnaast is ingezet op het bestrijden van de paarse krokodil. Zo wordt nu de Haarlem Pas automatisch verstrekt wanneer iemand in aanmerking komt voor de andere regelingen. Hierdoor worden meer mensen bereikt en meer regelingen per persoon toegekend. Ook de regelingen zelf zijn waar mogelijk vereenvoudigd.	
41	03 Werk en inkomen Groen Links drs. J. (Joyce) Langenacker	99	In de Tabel waarin b.v. de streefwaarden worden weergegeven voor het aantal deelnemers aan de preventieve voorlichtingsbijeenkomsten voor schuldhulpverlening zijn de streefwaarden voor de komende jaren vastgelegd op 600, terwijl er in 2015 1014 mensen hebben deelgenomen, na een sterk stijgende lijn van ca 200 mensen in 2011. Wat is de basis van de streefwaarden ?	
41			De streefwaarden zijn vastgesteld naar aanleiding van het aantal mensen dat reguliere voorlichtingsbijeenkomsten van de gemeente Haarlem heeft bezocht in de jaren 2013 (619) en 2014 (525). In 2015 was het aantal mensen substantieel hoger door een éénmalig project. In het kader van dit project voor scholen zijn in 2015 en 2016 extra bijeenkomsten over geld en schulden georganiseerd door stichting Kikid. Eind 2016 wordt het project van stichting Kikid geëvalueerd en wordt gezien of het een vervolg krijgt.	
50	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	114	In meerdere tabellen ontbreken de streefwaarden. Wat zijn bv. de streefwaarden van de verschillende onderwerpen in de tabellen op de pagina's 114 en 115 ?	
50			Het klopt dat voor deze indicator geen streefwaarden in de tabel staan opgenomen. Dit heeft te maken met het feit dat het een nieuwe indicator is waarvoor de Omnibus uitkomst dit najaar de nulmeting gaat bepalen. Pas als de nulmeting bekend is kunnen de streefwaarden voor de komende jaren worden bepaald.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 43
65	Algemeen Groen Links drs. J. (Jos) Wienen	16	Tijdens de Kadernota is toegezegd, dat de portefeuillehouder externe betrekkingen ons zou informeren over de mogelijkheden voor deelname van Haarlem aan de 'Sustainable Development Goals'. (https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300) Waar kan ik vinden in de begroting wat hiervoor de plannen zijn ?	
65			Tijdens de Kadernota 2016 heeft burgemeester Sneiders de toezegging (2016/350629) gedaan om de nieuwe millenniumdoelstellingen (ook wel The Global Goals for Sustainable Development) in beeld en te onderzoeken of de gemeente Haarlem daarbij aan wil sluiten. Het resultaat zal nog dit jaar aan de gemeenteraad worden toegezonden.	
152	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links drs. J. (Jur) Botter, MPA	124	Kunt u mij een overzicht verschaffen van de verkoop uit vastgoed in 2016 per verkoop. En hoeveel daarvan was hoger dan verwacht (mbt begroting 2016). Kunt u ook aangeven wat uw kaders zijn bij de verkoop van vastgoed, qua jaarlijks minimumbedrag?	
152			In 2016 zal afgerond € 2 miljoen aan de reserve worden toegevoegd door middel van gerealiseerde verkopen. De verkoopopbrengst is nodig voor het inlopen van het achterstallig onderhoud. In de periode 2013-2023 is hiervoor een bedrag geraamd van € 25 miljoen. Daarnaast is er nog een taakstelling voor de jaren 2017 en 2018 van in totaal € 1 miljoen. In een aparte bijlage zijn de gerealiseerde verkopen weergegeven.	
153	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links drs. J. (Jur) Botter, MPA	120	Bij het overzicht van de toekenningen uit het Cultuurstimuleringsfonds staan geen bedragen genoemd. Kunt u deze aan de jaartallen toevoegen?	
153			Het jaarlijks beschikbare budget van het Cultuurstimuleringsfonds bedraagt € 197.000. Aan het jaartal kan wel het totaal bestede subsidie worden gekoppeld, maar niet per project. Dat is in te zien via het subsidieregister van de gemeente Haarlem: www.haarlem.nl/subsidie-algemeen/?L=0	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 44
154	05 Beheer en onderhoud Groen Links drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	129	Bij het overzicht van de omvang van het huishoudelijk afval staat een significante daling vermeld tussen 2017 en 2018. Van 275kg naar 203kg. Kunt u aangeven hoe we verwachten dit te bereiken en met welke middelen dit dient te gebeuren?	
154			<p>Het Strategisch Plan Afvalscheiding (2016/148113) is vastgesteld bij de Kadernota 2016. Hierin staan de maatregelen vermeld. Per 1 oktober 2016 is de gescheiden inzameling van kunststof verpakkingen uitgebreid tot 'plastic, blik en drankenkartons' (PBD). Verder worden bij laagbouwoningen die nu nog geen GFT-minicontainer hebben deze verstrekt. Voor komend jaar zijn de maatregelen als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nascheiding van het restafval bij AEB zal volgens verwachting medio 2017 operationeel worden. • PBD-inzameling via zakken wordt voorbereid en ingevoerd. 	
155	Bijlage 1 Investeringsplan Groen Links drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	17	Kunt u uitleggen hoe ik de bedragen bij Verbreden Waarderweg en Dekking Verbreding Waarderweg moet interpreteren? Staat hier nu nog 350k voor gereserveerd?	
155			De € 350.000 netto staat inderdaad nog gereserveerd in het investeringsplan. Voor de kosten van de uitvoering is rekening gehouden met een investering van € 4.550.000 en een subsidie van de provincie van € 4.200.000; netto € 350.000. In deze collegeperiode zal een verbreding van de Waarderweg niet aan de orde zijn.	
156	Bijlage 1 Investeringsplan Groen Links drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	18	Kunt u uitleggen waarom er E2.000.000 gereserveerd staat voor het aanpassen van de Vondelweg in het kader van de oostelijke randweg? Dit is toch niet langer aan de orde? Op welk raadsbesluit is dit gestoeld? Wat wordt hier precies mee bedoeld?	
156			In 2013 heeft Goudappel Coffeng onderzocht wat noodzakelijk is om de doorstroming op de Oostelijke randweg te garanderen voor de toekomst. Uit dat onderzoek blijkt dat voor circa € 2 miljoen de kruisingen op de Vondelweg geoptimaliseerd kunnen worden om daarmee de doorstroming op de Oostelijke randweg te garanderen. De investeringen van €200.000 in 2019 en € 1.800.000 in 2020 voor de aanpassing op de Vondelweg/Oostelijke randweg zijn daarom opgevoerd op het investeringsprogramma. Voor de uitvoering van de kruispuntoptimalisatie van de Vondelweg is nog geen vrijgave van het krediet bij uw raad aangevraagd (categorie C).	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 45
157	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk	121	Kunt u een overzicht verschaffen van de hoger geraamde inkomsten uit gronduitgiften per grex?	
157			De baten getoond in de tabel op bladzijde 121 bestaan uit gronduitgiften, subsidies en overige opbrengsten en de activering van het projectsaldo van dat jaar naar de balans (balanspost: voorraad gronden). Overzicht van de gronduitgiften wordt gegeven in het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2016 (zie Kadernota 2016).	
159	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links drs. J. (Joyce) Langenacker	115	Kunt u aangeven wat er aan de hand is met de streefwaarden mbt de gemiddelde wachttijd op sociale huurwoningen? De wachttijd loopt fors op de afgelopen jaren (van 5,7 naar 6,5) desalniettemin gaat u in 2016 voor 5,5 maar in 2017 en 2018 wordt dat naar boven bijgesteld. Wat is daar de achterliggende gedachte achter? Ook gezien het uitgangspunt in het coalitieakkoord dat we ernaar streven dat alle Haarlemmers binnen een redelijke termijn een betaalbare woning kunnen vinden. Wat zijn de instrumenten om deze lagere wachttijden te gaan realiseren? En hoe worden deze in 2017 ingezet?	
159			De streefwaarde die voor 2016 is opgenomen is overgenomen uit de Programmabegroting 2016-2020. Er is voor de jaren daarna eerst een hogere streefwaarde opgenomen die aansluit bij de cijfers van 2016. Daarna zijn streefwaarden opgenomen in reductie van wachttijd die de gemeente wil bereiken ondanks dat de voorraad sociale huurwoningen eerst nog af zal nemen. De gemeente wil dit doen door het aanbod van vrijkomende woningen te vergroten. Dit wil de gemeente bereiken door de doorstroming te verbeteren en doordat het tempo van de afname van de omvang van de voorraad lager wordt dan de voorafgaande jaren. Zo wil de gemeente ervoor zorgen dat er meer aanbod voor woningzoekenden beschikbaar komt en daarmee de wachttijd zal afnemen.	

--

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 46
163	01 Maatschappelijke participatie Groen Links drs. M. (Merijn) Snoek	62	<p>In de praktijk blijkt dat in sommige peuterspelzalen een wachtlijst is en dat kinderen die recht hebben op extra VVE dagen (3 of 4 dagen) dat het niet mogelijk hen te plaatsen doordat de peuterspelzalen vol zitten.</p> <p><i>Kan het college aangeven welke peuterspelzalen kampen met wachtlijst?</i></p> <p><i>Kan het college aangeven om hoeveel kinderen gaat het die niet geplaatst kunnen worden voor extra VVE dagen?</i></p>	
163			<p>In 2015 en 2016 is de capaciteit van het VVE-aanbod in Haarlem uitgebreid. Er zijn op dit moment wachtlijsten bij twee peuterspelzalen in Schalkwijk. Deze peuterspelzalen zijn populair onder ouders. Er zijn alternatieven waar direct plek is in de buurt. Sommige ouders geven echter aan te willen wachten voor een plek op bovenstaande zalen. Hier is dus geen sprake van een capaciteitsprobleem. Er is sprake van een goede samenwerking met de peuterspelzalen, waar signalen over wachtlijsten ook deel van uitmaakt.</p> <p>De exacte cijfers over het aantal kinderen dat voor het derde of vierde dagdeel VVE op de wachtlijst staat, is opgevraagd bij de VVE-aanbieders en is in november bekend.</p>	
166	01 Maatschappelijke participatie Groen Links drs. M. (Merijn) Snoek	63	<p>Kan het college aangeven door middel waarvan denkt u de jongeren in kwetsbare posities te stimuleren? in het bijzondere jongeren die langer dan een jaar niet op school zijn ingeschreven? Waar kan ik dit terug vinden in de begroting?</p>	
166			<p>In het kader van de aanpak bestrijding voortijdig schoolverlaten (VSV) is vanaf 2017 de RMC- regio aangewezen om de aanpak van jongeren in kwetsbare posities uit te voeren. Voor deze uitvoering is met de schoolbesturen in de RMC- regio recent (half oktober) een nieuwe VSV-aanvraag 2017-2021 ingediend. Hierin worden ook extra maatregelen voor jongeren in kwetsbare posities vermeld, zoals plusvoorzieningen op het VO en MBO en meer maatwerktrajecten in de regio. Ook wordt extra ingezet op arbeidsmarktoeleiding door re-integratiepartners voor jongeren van 16 tot 23 jaar uit het praktijkonderwijs (PRO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Hierover is een informatienota opgesteld, die in november aan de commissie Samenleving wordt gezonden.</p> <p>In de begroting 2017 van het Leerplein wordt dit extra VSV budget opgenomen. Daarnaast worden de scholen extra gefinancierd voor de plusvoorzieningen en andere VSV maatregelen.</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 47
169	01 Maatschappelijke participatie Groen Links drs. M. (Merijn) Snoek	65	Om het vandalisme op sportaccommodaties te verminderen organiseren buurtsportcoaches activiteiten voor jongeren op sportparken buiten verenigingsuren. Kan het college aangeven om welke sportparken gaat het? Hoe wordt dit gecoördineerd en door wie worden deze activiteiten georganiseerd?	
169	Voor het tegengaan van vandalisme zijn activiteiten gestart op het van der Aart sportpark, bij Geel Wit en DSK. Op deze parken is een sportparkcoach aanwezig. Omdat op elk park een andere problematiek speelt, inventariseert de Sportparkcoach de problemen en organiseert activiteiten die bijdragen aan de oplossing van betreffende problemen. De sportverenigingen, als ook buurtbewoners of professionals worden hierbij betrokken.			
182	04 Duurzame stedelijke vernieuwing Groen Links drs. J. (Joyce) Langenacker	114	Hoeveel woningen verwachten we in totaal in Haarlem gerealiseerd te hebben in 2016? Hoeveel daarvan is Sociale Koop? Hoeveel woningen verwachten we in 2017 te realiseren in Haarlem en kunt u een top 5 van locaties geven waar deze woningen worden gerealiseerd? Inclusief aantal sociale koopwoningen per locatie.	
182	Binnenkort zal de rapportage woningbouw (jaarcijfers en plancapaciteit) en voortgangsrapportage woningbouw (inhoudelijk op projecten) aan de raad worden aangeboden waarin alle relevante cijfers zijn opgenomen.			
183	02 Ondersteuning en zorg Groen Links drs. J. (Jur) Botter, MPA	83	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt gesteld dat het aantal meldingen huiselijk geweld vanaf 2017 afneemt als gevolg van preventie. De cijfers laten zien dat die daling al is ingezet in 2015- toch is de prognose voor 2016 hoger dan 2015 (nl 4000 to 2840). Waarom is deze prognose hoger? 	
183	De prognose voor 2017 is neerwaarts bijgesteld naar aanleiding van de jaarcijfers 2015. De (hogere) prognose voor 2016 was toen al in de programmabegroting 2016 verwerkt en kon dus niet meer worden bijgesteld.			
184	02 Ondersteuning en zorg Groen Links drs. J. (Joyce) Langenacker	75	Het Rijk heeft bij aanvang van de 3D's besloten om uitkeringen die niet volledig benut zijn in soc. domein niet terug te vorderen. Is dit een blijvende situatie of bestaat de kans dat dit toch gaat gebeuren?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 48
184	Het Rijk heeft geen nadere uitspraken gedaan over eventuele terugvordering. Daarmee is vooralsnog de aangehaalde uitspraak van toepassing dat het Rijk niet zal terugvorderen op de decentralisatie uitkeringen Sociaal Domein			
185	03 Werk en inkomen Groen Links drs. J. (Joyce) Langenacker	98	In de tabel op pag 98 staat dat het streven naar het binnen de wettelijke termijn afhandelen van de aanvraag om inkomensondersteuning de komende jaren 80 procent is. Op dit moment vindt in 82 procent van de gevallen een tijdige afhandeling plaats. Waarom is er gekozen voor een lagere ambitie tov van de huidige situatie?	
185	<p>In 2016-2017 wordt het koersdocument Werk en inkomen (2016/255654) geïmplementeerd. In verband met het invoering van het uitgangspunt 'Ken je klant' moet de situatie van alle bijstandsgerechtigden van Haarlem in kaart worden gebracht. Door middel van gesprekken op maat worden de mogelijkheden om te re-integreren dan wel participeren onderzocht en worden afspraken gemaakt met de klant. Alle werkzaamheden in het kader van het uitvoeren van het Koersdocument vragen een dermate extra inspanning van de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat het niet reëel is om uit te gaan van een hoger ambitieniveau dan 80%.</p> <p>Daarnaast is van belang dat een aanvraag niet altijd binnen de gestelde termijn afgehandeld kan worden omdat de aanvrager de informatie niet (tijdig) aanlevert die nodig is om het recht op een uitkering vast te kunnen stellen. De aanvrager krijgt dan een zogenoemde "hersteltermijn" om alsnog de benodigde informatie aan te leveren. Een hersteltermijn schuift de wettelijke uiterste datum voor het nemen van een besluit op. De feitelijke doorlooptijd van de afhandeling van de aanvraag kan dan wel langer worden dan de wettelijke termijn.</p>			
186	06 Burger, bestuur en veiligheid 1 Groen Links J.K.N. (Jeroen) van Spijk		Er is een na uitgebreide raadpleging met de bewoners van Haarlem een toekomstvisie voor de stad opgesteld die is weergegeven in een groot aantal ambities in aanloop tot het jaar 2040. Waar vind ik de financiële vertaling van deze ambities in de begroting van de komende jaren?	
186	Eerder dit jaar is een groot deel van het voorbereidende werk geleverd om een nieuwe toekomstvisie voor de stad te kunnen opstellen. Op 13 oktober jl. is een raadsmarkt georganiseerd waar zowel de opgave als de denkrichting van de toekomstvisie zijn gepresenteerd. De komende periode wordt de toekomstvisie opgesteld met behulp van de opgehaalde informatie. Zowel een definitieve formulering van ambities als een financiële vertaling hiervan zal hier onderdeel van uitmaken. De toekomstvisie wordt naar verwachting in het eerste half jaar van 2017 aan de raad voorgelegd ter vaststelling.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 49
168	Overig Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1194/ Wat wordt verstaan onder verhuurrijp?	
168	Met verhuurrijp maken wordt bedoeld dat de opstal in verhuurbare staat wordt gebracht. Daartoe worden nuts voorzieningen (weter en elektra) aangelegd en wordt er constructief voor gezorgd dat het paviljoen op het dak van de Kamp Garage kan worden neergezet.			
160	Overig Ouderen partij Haarlem drs. J. (Jur) Botter, MPA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1216: Rechtmatigheid uitgaven WMO: gaarne onderbouwing van het percentage en van de hoogte van het risicobedrag.	
160	Op basis van de ervaringen bij de Jaarrekening 2015 en de ontwikkelingen bij met name de aanbieders tot nu toe wordt de kans circa 50% geacht dat het risico ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitgaven zich zal voordoen en dat het maximale bedrag aan onrechtmatigheid € 2,5 miljoen zal bedragen. Het betreft een inschatting die niet nader onderbouwd kan worden, anders dan op basis van ervaring.			
161	Overig Ouderen partij Haarlem drs. J. (Jur) Botter, MPA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1215: WMO Open eind regeling: gaarne onderbouwing van het percentage en van de hoogte van het risicobedrag.	
161	Het betreft een risico dat al langer onderdeel is van de risico-inventarisatie. Op basis van de realisatie 2015 is een nieuwe inschatting gemaakt van zowel het percentage als de hoogte van het bedrag. Daarvoor is geen specifieke onderbouwing te geven.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 50
162	Bijlagen Ouderen partij Haarlem drs. J. (Joyce) Langenacker J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	96 : Op welk moment in het verleden kon worden bepaald dat het terugbrengen van de reserve WWB zou leiden tot een (verhoogd) risico met mogelijke gevolgen voor de algemene reserve? Is het qua regelgeving mogelijk om de reserve WWB in 2017 met 0,5 miljoen terug te brengen als al duidelijk is dat het bedrag van de reserve mogelijk te laag is om het risico te dekken?	
162	De algemene reserve is per definitie de terugvaloptie wanneer een specifieke reserve onvoldoende is om een bepaald risico te dekken. Er bestaat geen landelijke regelgeving ten aanzien van een WWB-reserve. Gemeenten zijn vrij in het wel of niet inrichten van een dergelijke reserve. Het is de bevoegdheid van de raad om te besluiten over onttrekking aan de WWB-reserve. Het besluit om in 2017 € 0,5 miljoen te onttrekken bij begroting 2015 genomen en was opgenomen in het coalitieprogramma 2014-2018 Samen Doen!.			
165	Overig Ouderen partij Haarlem drs. J. (Joyce) Langenacker	0	1213: Is een toename van het aantal statushouders een gegeven of alleen maar een risico? Is een toename op het beroep op bijstand door statushouders te voorkomen? Heeft het bedrag van € 500.000 een onderbouwing; zo ja, welke?	
165	<p>Een toe- of afname van het aantal statushouders is een gegeven. De gemeente krijgt per half jaar een wettelijke taak om statushouders te huisvesten. Het aantal wordt vastgesteld door het Rijk en is afhankelijk van internationale vluchtelingeninstromen en het landelijk toelatingsbeleid.</p> <p>Statushouders hebben wettelijk gelijke rechten en plichten als andere Haarlemmers om in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering. Alle preventieve maatregelen mogelijk vanuit het Participatiebeleid worden ingezet. Daarnaast bevordert de gemeente Haarlem de maatschappelijke participatie en integratie van statushouders via het 'Sociaal programma statushouders'. Het bevorderen van kans op en inzet voor werk maakt hier onderdeel van uit.</p> <p>Het bedrag van € 500.000 is bestemd voor de uitvoering van het 'Sociaal programma statushouders' dat in de commissie is besproken. Overigens is het bedrag beschikbaar gesteld in afwachting van de bijdrage van het Rijk en vloeit het terug in de reserve zodra dat bekend en verwerkt is.</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 51
164	Overig Ouderen partij Haarlem drs. J. (Joyce) Langenacker	0	<p>1210: Gaarne toelichting op het huidige bestand uitkeringsgerechtigden, de verwachte groei, de huidige personele formatie met bijbehorende personele kosten en de specificatie van het risicobedrag ad € 1.000.000 in FTE en personele kosten. 1213: Is een toename van het aantal statushouders een gegeven of alleen maar een risico? Is een toename op het beroep op bijstand door statushouders te voorkomen?</p> <p>Heeft het bedrag van € 500.000 een onderbouwing; zo ja, welke?</p>	
164			<p>De mogelijk bestaat dat het bestand uitkeringsgerechtigden in de komende jaren zal toenemen, met name als gevolg van instroom van cliënten die in het verleden een beroep konden doen op Wajong of sociale werkvoorziening (een analyse door Berenschot van de te verwachte ontwikkeling van de doelgroep bevestigt dat deze mogelijkheid reëel is). Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat het bestand groeit als gevolg van de instroom van statushouders. wanneer de groei meer is dan 5% ten opzichte van de laatste aanpassing van de uitvoeringsformatie, wordt additionele formatie toegekend per fte is hiermee € 65.000 gemoeid. Bij continuering van de groei die zich de afgelopen periode heeft voorgedaan kunnen de kosten de komende jaren toenemen met een bedrag tussen € 500.000 en € 1.000.000. De instroom van statushouders is een gegeven. Deze groep zal in verschillende mate beroep doen op inkomensvoorzieningen. Mede hierdoor ontstaat een risico op overschrijding van de beschikbare budgetten.</p>	
166	Overig Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1124: Gaarne een onderbouwing van het risicobedrag.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 52
166			<p>Voor de implementatie van de Omgevingswet, die in ieder geval nog loopt tot en met 2019, gelden zes algemene risico's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er zijn geen rijksbudgetten voor gemeentes beschikbaar voor de transitie-opgave of de digitaliseringsopgave van de Omgevingswet. 2. De doorlooptijd van de veranderopgave (cultuur, houding en gedrag) is moeilijk in te schatten op dit moment. 3. Er is onvoldoende of niet tijdig capaciteit beschikbaar van interne afdelingen. 4. Er is onvoldoende bestuurlijke daadkracht voor de te maken inhoudelijke en proces keuzes binnen de kaders van de nieuwe wet en binnen het implementatietraject. Of de keuzes worden wel gemaakt maar vragen om veel extra inzet van de organisatie. 5. De afhankelijkheid van andere gegevenspartners binnen de opgave van informatievoorziening is groot. 6. De financiële impact van het wegvallen van de legesinkomsten is nog onduidelijk. 7. De financiële impact van de digitaliseringsopgave, die doorloopt tot 2024, is nog niet in beeld. De landelijke standaarden zijn nog in de maak. <p>Voor elk van deze risico's geldt dat, indien ze plaatsvinden, het effect op de financiën van de gemeente, de doorlooptijd van het programma en de uitvoering van wettelijke taken vanaf 2019 groot is. Uiteraard beïnvloeden deze risico-effecten het weerstandsvermogen van de gemeente Haarlem voor de komende jaren. Dit was de reden van uitgewerkte specificatie van de risico's en het benoemen van de beheersmaatregelen in de startnotitie (maart 2016). Om dit te kwantificeren is een richtbedrag genoemd, maar een exacte onderbouwing van dit bedrag is in deze fase onmogelijk.</p>	
167	Overig Ouderen partij Haarlem drs. J. (Jur) Botter, MPA	0	<p>84: Welke uiterlijke inleverdatum voor de jaarrekening heeft Hart in de overeenkomst met of de subsidieregeling van de gemeente Haarlem en heeft Hart over 2015 aan de datum voldaan?</p> <p>Is de lening inmiddels afgelost tot € 1.000.000?</p>	
167			<p>Stichting Hart heeft 1 mei als uiterlijke inleverdatum. De jaarrekening 2015 is op 29 april 2016 aangeleverd en daarmee heeft Hart aan die verplichting voldaan. Op 21 juni 2016 heeft het college de subsidies over 2015 vastgesteld (2016/225605), omdat Hart onder verhoogd gemeentelijk toezicht staat. Hart lost de lening van € 1,3 miljoen af in tien jaar tijd. In 2015 is voor het tweede opeenvolgende jaar ook aan die verplichting voldaan.</p>	
170	Bijlagen Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	<p>1196: Hoe is de relatie tussen de risicoposten 1194 en 1196? Is gezien de hoogte van het percentage (70) de kans hoog ingeschat dat het uitwerkingsplan Project Dakkas niet aan gaat sluiten aan de uitwerking verhuurrijp maken en welke inschatting heeft specifiek bijgedragen aan het risicopercentage van 70%?</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 53
170	Er is geen relatie tussen beide risico's. De kans dat het uitwerkingsplan niet aansluit op het verhuurrijp maken is eerder ingeschat op 70%. Inmiddels is geborgd dat de offertes voor de voorzieningen van de DAKKAS worden afgestemd met de gemeente zodat deze aansluiten op de voorzieningen die bij het verhuurrijp maken worden aangelegd.			
171	Bijlagen Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1107: Gaarne een onderbouwing van het risicobedrag.	
171	<p>Een popschool bijvoorbeeld levert minder op dan woningen, en zo zijn er meer initiatieven denkbaar die de opbrengst beïnvloeden en daarmee het resultaat van de grondexploitatie. De omvang van het risico hangt af van welke andere functies er zouden komen en hoe veel.</p> <p>In het proces is ambtelijk ingeschat dat de kans 50% is dat er 20% minder woningen worden gebouwd. Basis voor de berekening van het bedrag van €400.000 is de voorziene opbrengst van € 4 miljoen: een 50% risico op 20% minder opbrengsten (€ 800.000) is per saldo een risico van € 400.000.</p>			
172	Bijlagen Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1106: Is bij deze risicopost de theoretische/hypothetische maximale schadeloosstelling berekend op € 3.800.000?	
172	Nee, het maximale risico van schadeloosstelling was berekend op € 2,4 miljoen. Inmiddels is dit risico afgewenteld. De rechtbank heeft de gemeente (bij vonnis van 9 juni 2016) in het gelijk gesteld en heeft de schadeloosstelling vastgesteld op € 1,2 miljoen.			
174	Overig Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1109: Wordt bij de beschrijving van het risico met het woord 'politiek' het college bedoeld?	
174	Ja, het gaat hier om de fase waarin nog geen visie op het terrein is vastgesteld. Uiteindelijk doet het college een voorstel, waarna de gemeenteraad het laatste woord heeft over de bestemming middels het bestemmingsplan of een ontheffingsprocedure.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 54
176	Overig Ouderen partij Haarlem drs. J. (Jur) Botter, MPA	0	1111: Gaarne een overzicht van het meerjaren achterstallig onderhoudsplan in relatie tot de beschikbare en geraamde middelen. Als de toevoeging aan de voorziening/reserve onvoldoende plaatsvindt t.o.v. het geplande onderhoud is er dan niet in voorzien dat het onderhoudsprogramma wordt aangepast aan de middelen?	
176			Wethouder Van Spijk heeft tijdens de kadernota een toezegging gedaan om voor de begroting een overzicht van de stand van zaken omtrent het achterstallig onderhoud te geven. Dit overzicht zal binnenkort aan u worden toegezonden. Conform besluitvorming wordt het geplande onderhoud afgestemd met de beschikbare middelen vanuit de exploitatie en de reserve Vastgoed.	
177	Overig Ouderen partij Haarlem drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	0	1197/ Beschrijft hier het college in de genoemde risicoposten omschreven opdrachten om te handelen aan zichzelf?	
177			Het gaat hier om tabellen met ambtelijk geformuleerde risico's en mogelijke beheersmaatregelen. In risico 1197 gaat het om het risico dat de gemeente wel een besluit neemt maar de SOK niet wordt vastgesteld. In de kolom daarnaast staan ambtelijk de aandachtspunten bij het voorbereiden van besluitvorming om dit risico te beheersen.	
178	Bijlagen Ouderen partij Haarlem drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	0	1198/ Kunnen de risicobedragen bij deze risicoposten (1197 t/m 1201) cijfermatig onderbouwd worden?	
178			De bedragen bij deze risico's (1197 t/m 1201) zijn niet becijferd. Ambtelijk is ingeschat dat de hoogte van het financieel risico bij deze posten beperkt is. Bij het invoeren in het risicosysteem is gekozen om in deze gevallen een ondergrens van € 50.000 te hanteren.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 55
179	Bijlagen Ouderen partij Haarlem drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	0	1201 Ligt aan deze constatering een besluit ten grondslag, dan wel hoe dient deze toelichting gelezen te worden? Wat betekent hier het woord 'bestuurlijk'?	
179			Dit is geen constatering, maar een mogelijk risico. Het college stelt het DO vast. Het grootste risico in HOV noord is dat de overeenkomst met de provincie (en de afspraken waarop de gemeente zich daarin vast legt) en het door de gemeente vast te stellen ontwerp inhoudelijk uit elkaar lopen. Daarom is dit als risico benoemd, met een aantal maatregelen hoe dit risico te beheersen.	
180	Overig Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1132: Is aan te geven hoe het risicobedrag van € 10.000.000 tot stand is gekomen? Is aan te geven hoe het risico van 30% is opgebouwd uit interne en externe factoren? Is ter vermindering van het risico permanent een realtime copy van de volledige gemeentelijke administratie elders aanwezig?	
180			Het bedrag van €10 miljoen is grof geschat de potentiële schade (directe schade en indirecte schade) indien de gehele infrastructuur uitvalt. Dit risico is van 10% naar 30% gestegen, omdat veroudering van de infrastructuur en cybercriminaliteit leidt tot grotere risico's in een informatie gedreven organisatie als een gemeente. Het gaat hier globaal om kosten voor het opnieuw opbouwen (hardware en software), het onderzoeken van de problematiek (zodat een situatie zich niet meer kan voordoen), het inhuren van externe partijen en de kosten van juridische procedures, communicatie e.d. Voor de korte termijn worden er overigens voortdurend incrementele aanpassingen doorgevoerd om de risico's beperkt te houden. Voor de middellange termijn is echter vernieuwing noodzakelijk (als pro-actieve maatregel). Operationeel worden gegevens eenmaal per dag veiliggesteld. Voor databases geldt dat wijzigingen in real-time of tussen de 5-30 minuten worden veiliggesteld. Voor de belangrijkste applicaties (en data) is er een uitwijk georganiseerd. Dit beperkt het risico van verlies van gegevens, de schadeprofiel is meer opgesteld voor het opruimen van de schade aan hard- en software, het onderzoek naar de oorzaak en het weer operationeel krijgen van applicaties.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 56
181	Overig Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1130: Kunnen het risico, het risicopercentage en het risicobedrag nader worden toegelicht?	
181	Dit risico gaat over de kans op datalekken. De Autoriteit Persoonsgegevens geeft aan dat bij de huidige meldingen van datalekken in Nederland foutief gebruik van email heel vaak de oorzaak is. De boetes die daarop volgen kunnen per calamiteit aanzienlijk zijn. Er is ook kans op directe schade (imago en eventuele schadeclaims bij aanwijsbare nalatigheid). Het percentage is hoog omdat in potentie het risico zich bij iedereen kan voordoen.			
187	Overig Ouderen partij Haarlem J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	1195/ Als het een gegeven is dat het totale budget ontoereikend is, kan er dan nog sprake zijn van een risico? Is er aanvullend budget begroot?	
187	In deze risico tabel worden ambtelijk risico's benoemd die zich zouden kunnen gaan voordoen. Het is geen gegeven dat het budget ontoereikend is, maar een risico. Het risico dat het budget ontoereikend is, wordt hier ingeschat op 90%. Echter het risico zelf heeft zich nog niet voorgedaan. Wel zijn er beheersmaatregelen benoemd die de kans dat het risico zich zal voordoen moeten verlagen en er zijn maatregelen die moeten worden genomen wanneer het risico zich voordoet. Een van de beheersmaatregelen is dat de initiatiefnemer zelf via crowdfunding zorgt voor aanvullend budget.			
13	Overig PvdA drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema J.K.N. (Jeroen) van Spijk	4	Veranderingen fysiek domein Welke "veranderingen in het fysiek domein" vindt het college dringend gewenst voor de stad?	
13	Dit is geen technische vraag.			
17	Bijlage 1 Investeringsplan PvdA drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	22	Waterplan Schalkwijk Wat is de reden van de vertraging van Waterplan Schalkwijk?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 57
17	Om onder het kasstroomplafond 2017 te blijven is een aantal projecten in de jaren naar achteren geschoven. Hierbij is gekeken naar prioriteit voor de uitvoering van diverse projecten.			
10	Weet niet PvdA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	Groei bouwproductie en fte Er wordt aangegeven dat door de groei vd bouwproductie de druk op de ambtelijke organisatie toeneemt, maar dat er geen extra financiële middelen zijn gevonden binnen deze begroting en dat het bij de KN komt. Om welk bedrag gaat het hier?	
10	Het is op dit moment nog niet mogelijk om dit exact te onderbouwen inclusief de consequenties in baten en lasten. Dit wordt bij de Kadernota 2017 aan de raad voorgelegd aangezien de druk van de markt om ontwikkelingen te faciliteren hoog is.			
11	Overig PvdA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	Anoniem solliciteren Hoe staat het met de uitvoering van de motie 'anoniem solliciteren', ingediend bij de Kadernota 2016?	
11	De proef met anoniem solliciteren gaat per 15 november van start met een looptijd van een half jaar. Na afloop zal een evaluatie plaatsvinden. In de afgelopen maanden heeft de gemeente Haarlem op basis van ervaringen bij andere gemeenten een voorstel uitgewerkt hoe de proef het meest effectief uit te voeren. In de zomerperiode zijn relatief weinig vacatures geweest. Om een representatieve steekproef te doen is gekozen voor komend half jaar.			
14	Bijlage 1 Investeringsplan PvdA drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	17	Herinrichten Gedempte Oostersingelgracht en Papentorenvest Is dit inclusief het terugbrengen van water? Zo nee, wat zijn daarvan de aanvullende kosten?	
14	Nee, dit betreft alleen de kosten voor het verminderen van de rijbanen conform maatregelen Amsterdamse vaart. Voor het terugbrengen van water is nog geen onderzoek gedaan wat nodig is, vandaar dat de kosten nog niet inzichtelijk te maken zijn.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 58
15	Bijlage 1 Investeringsplan PvdA drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	18	<p>Schoterbos</p> <p>Zijn de opgenomen bedragen voor het hele programma of is dit alleen de eerste fase? Wat zijn de kosten van volgende fasen en voor wanneer is dit gepland?</p>	
15	<p>Het bedrag in het investeringsprogramma is voor de realisatie van de eerste fase, waarvoor het voorlopig ontwerp momenteel ter inzage ligt. In deze fase ligt de nadruk op groot onderhoud en verbeteren van de waterhuishouding.</p> <p>De kosten voor de drie vervolgfases zijn nog niet begroot. Ook is nog niet bekend wanneer deze kunnen worden uitgevoerd.</p>			
12	Overig PvdA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	3	<p>Schuld</p> <p>De schuld valt 84 mln lager uit dan geraamd bij de begroting 2016. Graag deze 84 mln (in een tabel) kwantitatief onderverdelen naar reden (met een ondergrens van 1 mln).</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 59
12	<p>De lagere prognose van de vaste schuld ultimo 2016 vergeleken met de Programmabegroting 2016 is onder te verdelen in de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Optimalisering kasgeldlimiet € 25 miljoen</u>: er kan meer gebruik gemaakt worden van de ruimte onder het kasgeldlimiet. In plaats van langlopende leningen wordt er kort geld (looptijd < 1 jaar) aangetrokken. De omvang van de gehele schuld verandert daardoor niet. Het heeft wel een gunstig effect voor de vaste schuld. • <u>Sociaal domein € 25 miljoen</u>: In 2015 kwam deze geldstroom nieuw in de organisatie. De verwachting was dat gemeentes te kort kwamen aan de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. De gemeente Haarlem ging uit van een tekort van ongeveer € 1,5 miljoen. Uiteindelijk bleek er een overschot van € 15,5 miljoen in 2015 te zijn. Ten opzichte van de oorspronkelijke prognose 'verbeterde' de schuldprognose zich hierdoor met € 17 miljoen. Daarnaast werd rekening gehouden met te betalen voorschotten aan de zorgaanbieders, die zouden leiden tot verhoging van de kasstroom. Dit heeft zich echter (nog) niet voorgedaan, waardoor zich een positieve ontwikkeling voordoet ten opzichte van de verwachte kasstroom. • <u>Actualisatie investeringen € 17 miljoen</u>: uit de actualisatie van het investeringsplan is gebleken dat een deel van de beschikbare kredieten niet in 2016, maar in latere jaren wordt uitgegeven. Deze actualisatie is verwerkt in de prognose. • <u>Overlopende posten € 11 miljoen</u>: de verwachting is dat de omvang van de vooruit ontvangen bedragen aanzienlijk hoger is dan verwacht. Dit heeft met name te maken met subsidies waarbij vooruitbetaald wordt en de uitgaven meer gespreid plaatsvinden. • <u>Aantrekken vastgoedmarkt € 5 miljoen</u>: de positieve economische ontwikkeling leidt tot betere verkoopresultaten voor de grondexploitaties en vastgoed. • <u>Overige € 1 miljoen</u>: incidentele baten en overige onder uitputting. 			
16	01 Maatschappelijke participatie PvdA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	22	<p>Stadsbouwmeester</p> <p>Wat wordt het totaalbedrag dat de stadsbouwmeester krijgt per jaar bij het 'herstelbesluit v 55.000 euro'. En welke periode bestrijkt dit herstelbesluit? (terugwerkend....vooruit kijkend).</p>	
16	<p>Op het moment dat het besluit over het honorarium van de stadsbouwmeester is genomen, zullen er met de stadsbouwmeester over 2016 afspraken gemaakt worden over zijn inzet, verdeeld over algemeen advies, projectgebonden advies en bijdragen aan de ARK-ateliers (Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit). Over zijn inzet in 2017 zullen afzonderlijk afspraken worden gemaakt.</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 60
18	01 Maatschappelijke participatie PvdA drs. J. (Jos) Wienen drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema J.K.N. (Jeroen) van Spijk	23	<p>Versneller maatschappelijke initiatieven</p> <p>Wordt er inderdaad een persoon binnen de gemeente vrijgemaakt, die fungeert als aanspreekpunt voor initiatieven en kleinschalige organisaties? Per wanneer gaat dit van start?</p>	
18	<p>Wanneer de raad daar geld voor beschikbaar stelt, wordt inderdaad een persoon voor 2017 vrijgemaakt als aanspreekpunt voor maatschappelijke initiatieven. Het genoemde budget van € 250.000 bestaat deels uit kosten voor het versnellen van maatschappelijke initiatieven (€ 150.000) en deels uit kosten voor het versnellen van evenementen en andere economische initiatieven, zoals het tegengaan van leegstand in de stad (€ 100.000). Afhankelijk van hoe snel iemand voor deze functie kan worden geworven (na vaststelling van de begroting) start deze persoon begin 2017.</p>			
19	01 Maatschappelijke participatie PvdA drs. M. (Merijn) Snoek	63	<p>Jongeren en werk</p> <p>In het verleden was er binnen de gemeente een traject om EVC te bepalen en te certificeren. Dat traject is gestopt. Wat is de reden hiervoor en welke kosten worden nu bespaard door dit traject niet uit te voeren?</p>	
19	<p>Door wetwijzigingen is de certificering met het instrument EVC (Eerder Verworven Competenties) door de Regionale opleidingen Centra (ROC's) nagenoeg gestopt. In de huidige aanpak 'Jeugdwerkloosheid en bestrijding voortijdig schoolverlaten' wordt een beperkt EVC traject in de vorm van een pilot voor tien jongeren zonder startkwalificatie uitgevoerd, die hierdoor beter geëquipeerd op de arbeidsmarkt treden. De kosten van dit EVC traject zijn circa € 1.200 per jongere. Dit wordt betaald uit het budget Jeugdwerkloosheid en loopt door tot maart 2017.</p>			
20	01 Maatschappelijke participatie PvdA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	63	<p>Jongeren en werk</p> <p>De gemeente had / heeft een eigen stagebureau. Wat is de inzet voor het komende jaar als het gaat om realisatie van stages binnen de gemeente? Wat was het resultaat vorig jaar? Het AenO fonds biedt diverse mogelijkheden voor de inzet op werk voor jongeren binnen de gemeenten. Worden als deze mogelijkheden nu benut? Zo nee, waarom niet?</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 61
20	De gemeente Haarlem heeft de ambitie om in 2017 honderd reguliere stageplaatsen (vanuit opleiding) te realiseren. In 2015 zijn in totaal 87 stageplaatsen ingevuld waarvan 24 MBO, 30 HBO, 9 WO en 24 werkervaringsplaatsen. Het A&O fonds biedt subsidies voor werkervaringsplaatsen van 6 maanden, jongerenbanen van 1 of 2 jaar, traineeships van 1 of 2 jaar, leerbanen van minimaal 1 jaar. Deze zijn in te vullen door jongeren onder de 28 jaar. Voor trainees en werkervaringsplaatsen is in respectievelijk 2015 en 2016 subsidie aangevraagd. Subsidie voor reguliere stageplaatsen valt sinds een aantal jaren niet meer in de categorie van het A&O fonds.			
21	02 Ondersteuning en zorg PvdA drs. J. (Joyce) Langenacker	86	Budgetten sociaal domein Graag nadere toelichting op de budgetten waarop geen besteding heeft plaats gevonden. Op basis van welk PCC-product is de inschatting van de besteding gemaakt?	
21	Het gaat hier onder meer om de budgetten voor de 24 uurs-bereikbaarheid en de doventolk. Deze worden door de VNG centraal ingekocht en bekostigd via een uitname uit de integratie-uitkering sociaal domein. In de Haarlemse begroting hoeft hiervoor dus niets meer geraamd te worden. Daarnaast was er nog een aantal bedragen niet ingezet voor inkoop van producten en waren nog vrij besteedbaar, deze zijn nu ook afgeraamd.			
22	03 Werk en inkomen PvdA drs. J. (Joyce) Langenacker	91	Afbouw sociale werkvoorziening Er staat dat in 2017 het terugdringen van de tekorten op de sociale werkvoorziening een belangrijk aandachtspunt is. Kunt u dat nader toelichten en financieel duiden?	
22	Het budget dat het Rijk binnen het participatiebudget toekent voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening daalt de komende jaren sterker dan de verwachte uitgaven. Bij ongewijzigd beleid ontstaat hierdoor in de komende jaren een toenemend tekort dat ten koste gaat van de financiële middelen voor re-integratie en participatie. Op basis van de meerjarenbegroting van de sociale werkvoorziening en de meicirculaire 2016 wordt het tekort in 2017 geraamd op bijna € 0,4 miljoen. Dit loopt op tot ruim 2,7 miljoen in 2020. De resterende middelen die dan beschikbaar zijn voor re-integratie en participatie dalen in dat geval van € 4,1 miljoen in 2017 naar 2,2 miljoen in 2020.			
23	04 Duurzame stedelijke vernieuwing PvdA drs. J. (Joyce) Langenacker	115	Ongedeelde stad Waarom ontbreekt hier bij de opsomming de 'ongedeelde stad'?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 62
23	Onder de genoemde transformatie kan zowel de transformatie van wijken, als de transformatie van bijvoorbeeld kantoren worden geschaard. Doelstellingen ten aanzien van de ongedeelde stad komen ook in de actualisatie van de Woonvisie terug.			
24	04 Duurzame stedelijke vernieuwing PvdA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	121	Privaat- en publiekrechtelijke mogelijkheden Kunt u de toelichting bij punt B over privaat- en publiekrechtelijke mogelijkheden, alstublieft concreter maken?	
24	Als gemeente grond verkoopt, kan zij contractueel specifieke wensen realiseren die niet via het publiekrechtelijke instrument (bijvoorbeeld het bestemmingsplan) geregeld kunnen worden. Bijvoorbeeld: bijzondere eisen met betrekking tot duurzaam bouwen, categorieën woningbouw, bouwtempo, etc.			
25	04 Duurzame stedelijke vernieuwing PvdA J.K.N. (Jeroen) van Spijk	123	MRA Wat is de stavaza rond de democratische legitimering vanuit de gemeenteraad bij MRA-besluitvorming?	
25	<p>In de huidige samenleving ontstaan op bestuurlijk niveau steeds vaker informele netwerken zoals de Metropoolregio Amsterdam (MRA), waarbinnen gemeenten en provincies afspraken proberen te maken over samenwerking in projecten en beleid in het ruimtelijk-economisch domein. Dit verhoogt de efficiency bij de deelnemende gemeenten en biedt stedelijke regio's slagkracht naar het Rijk en Europa om effectieve afspraken te maken. In de MRA worden strategische beleidskaders en/of financiële inzet op projecten altijd voorgelegd aan de individuele partners, maar dit kan leiden tot een gemis aan betrokkenheid gedurende de soms wat langer lopende processen. Over de democratische legitimiteit heeft de Raad voor Openbaar Bestuur en het ministerie van BZK een aantal publicaties opgesteld, die enerzijds bestuurders waarschuwen voor voldoende transparantie en een formele besluitvorming die past bij de bevoegdheden van raden en staten. Anderzijds wordt er een oproep gedaan aan gemeenteraden om zich met elkaar te organiseren op de trends van de netwerksamenleving. In een brief aan de raadscommissies Bestuur en Ontwikkeling met een inhoudelijke update over de Haarlemse inbreng in de MRA vraagt portefeuillehouder J. van Spijk aandacht voor dit fenomeen en gaat hierover graag in gesprek met de raad. Daarnaast wordt in de MRA gewerkt aan een convenant met als een van de grootste prioriteiten om de transparantie te verhogen. Brief en convenant worden in november en december 2016 aan de betreffende raadscommissies aangeboden.</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 63
26	06 Burger, bestuur en veiligheid PvdA drs. J. (Jos) Wienen	152	<p>Europa</p> <p>Op welke wijze zal de gemeente meer aandacht besteden aan Europa? Wat doet de gemeente om actief Europese subsidies binnen te halen?</p>	
26	<p>Al geruime tijd is er aandacht voor de relevante Europese wet- en regelgeving, Europees beleid, Europese programma's, netwerken en fondsen. Het kennispunt subsidieverwerving is hiertoe mede ingericht en ondersteunt de vakafdelingen bij projectaanvragen. Thema's als open data, verduurzaming bebouwde omgeving, start-up beleid, activering statushouders en circulaire economie zijn daarbij onder meer in beeld. De gemeente werkt m.b.t. projectaanvragen wisselend samen met partners in de stad, partners in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en/of Europese steden. In de afgelopen jaren heeft Haarlem meerdere aanvragen gediend (als hoofdaanvrager of als projectpartner). Helaas zijn deze projectaanvragen niet goedgekeurd. De concurrentie tussen de projectaanvragen is heel sterk te noemen. De slagingskans ligt veelal beneden de 20%. Om de slagingskans van deze projectaanvragen te verhogen zal Haarlem de komende tijd vooral inzetten op het toetreden tot relevante (bestuurlijke) netwerken via MRA, VNG en G32.</p>			
27	Paragrafen PvdA drs. J. (Joyce) Langenacker	183	<p>Risicoprofiel gemeente Haarlem</p> <p>Wat is het onderscheid tussen het risico toereikendheid participatiebudget bij tabel 5 en het risico participatiewet in tabel 6. Wat is het verschil en waarom valt het ene risico onder de reserve sociaal domein en komt het andere risico ten laste van de reserve WWB?</p>	
27	<p>Het betreft twee verschillende onderwerpen.</p> <p>Het participatiebudget waarvan in tabel 5 sprake is, heeft betrekking op het budget dat het Rijk toekent voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorzieningen en voor re-integratie en participatie. Dit participatiebudget is onderdeel van de algemene uitkering.</p> <p>Het risico ten aanzien van de Participatiewet waarvan in tabel 6 sprake is, heeft betrekking op het budget dat het Rijk beschikbaar stelt voor het betalen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet (de bijstandsuitkeringen). Deze middelen worden separaat aan de gemeente toegekend via de BUIG (Bundeling uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten).</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 64
28	Paragrafen PvdA drs. J. (Joyce) Langenacker	183	Reserve sociaal domein In de top-10 van risico's staan verschillende risico's binnen het sociaal domein (participatiewet, WMO, beschermd wonen). Deze risico's kunnen oplopen tot 8,5 miljoen per jaar. Hoe verhoudt dit risico zich naar het oordeel van het college tot de hoogte van de reserve sociaal domein? Is deze hoog genoeg om deze risico's af te dekken?	
28	Het risico van de Participatiewet valt niet onder de reserve sociaal domein maar wordt in eerste instantie afgedekt door de reserve WWB en indien deze reserve niet toereikend is, door de algemene reserve. De risico's voor het sociaal domein zijn becijferd op €2.800.000, de reserve sociaal domein is toereikend om deze risico's af te dekken.			
29	Paragrafen PvdA drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	216	Speelweefsel Hoeveel extra middelen zijn nodig om de ambitie t.a.v. het speelweefsel wel te realiseren?	
29	In de nota Speelruimtebeleid 2013-2020 worden twee strategieën genoemd, te weten: het verbeteren van het speelweefsel en de spreiding van formele speelruimte. Deze onderdelen kosten € 300.000 respectievelijk € 500.000 extra, bovenop het lopende budget voor beheer en onderhoud.			
34	Algemeen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	20	Op blz. 20 worden ook zeven concrete oorzaken genoemd voor de verlaging van de schuld. Graag nog een opsomming van de bedragen per genoemde oorzaak.	
34	Zie antwoord vraag 12 van fractie PvdA			
37	Algemeen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	0	Afgesproken is dat de helft van het overschot op de begroting wordt gebruikt voor aflossing van de schuld. Volgens de Berap 2016 is er ultimo 2016 een overschot van ruim 5 miljoen. Wordt de helft van dit bedrag aangewend voor schuldverlaging?	
37	Dit is geen technische vraag.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 65
31	Algemeen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	17	De lastenpost algemene dekkingsmiddelen en overhead is toegenomen van 19,4 in 2016 tot 52.8 miljoen in 2017. Onderdeel van dit laatste bedrag is een post 44.1 miljoen aan overhead. Dit bedrag is ten opzichte van de oude definitie een toename van 2,4 miljoen onder andere omdat nu alle leidinggevenden aan de overhead moeten worden toegerekend. Vraag: aan welke begrotingsposten werd dit bedrag van 44,1 miljoen in 2016 toegerekend?	
31			Door middel van een opslag in het uurtarief werden de kosten van overhead over alle producten (en daarmee ook de beleidsvelden) verdeeld waar interne kosten waren geraamd. In de samenvatting van lasten en baten op bladzijde 17 is goed te zien dat de lasten van de programma's 1 tot en met 6 dalen en van programma 7 fors toenemen, omdat de overheadlasten niet meer worden verdeeld.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 65
32	07 Algemene dekkingsmiddelen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	162	Van de baten maakte in 2016 ook het saldo van de financieringsfunctie onderdeel uit (6.180 miljoen). In 2017 is dit een klein verlies geworden (0,427 miljoen). Bij de toelichting op blz. 162 staat: "De nieuwe BBV-voorschriften schrijven een andere wijze van berekening voor". Hoe zit deze andere berekeningswijze eruit?	
32			De berekening van het renteresultaat op het taakveld Treasury wordt toegelicht in de paragraaf Financiering (tabel blz. 224). De wijziging in het renteresultaat ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door de nieuwe regelgeving omtrent de hoogte van de omslagrente. In 2016 bedroeg deze omslagrente 4%. Hierdoor werden er meer kosten intern doorverdeeld naar de overige producten/taakvelden, dan de daadwerkelijke betaalde rentekosten. Dit had als effect dat er een positief resultaat werd gerealiseerd op het taakveld Treasury. Voor 2017 en verdere jaren mag (a.g.v. het nieuwe BBV) de hoogte van de omslagrente niet verder afwijken dan 0,5% van de werkelijk betaalde gemiddelde rente. Dit betekent dat de omslagrente vanaf 2017 is gedaald naar 2,5%. Gevolg hiervan is dat er van de werkelijke kosten een lager bedrag wordt doorberekend naar de overige taakvelden, waardoor er een klein gedeelte van de rentekosten 'blijft hangen' op het taakveld Treasury.	
33	Algemeen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	20	De verwachte schuld voor ultimo 2016 570 miljoen, nu wordt hij op 486 miljoen geschat. Dit mede als gevolg van het gebruik van een model. Graag een toelichting op het gebruikte model.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 66
33			<p>Voor de stand van de schuld per 31 december 2016 is het model minder relevant omdat het hier gaat over het huidige jaar.</p> <p>De aflossingen en herfinancieringen van langlopende leningen, de investeringen en de verkopen van vastgoed en grondexploitaties 2016 zijn grotendeels al gerealiseerd. Hierdoor is er meer zekerheid over de prognose van de vaste schuld van de gemeente Haarlem ultimo 2016. Het model heeft in die zin enkel nog betrekking op de resterende maanden van 2016. De ervaringen (trends en realisaties van de kasstromen) uit 2016 en voorgaande jaren met betrekking tot de ontwikkeling van de leningen zijn meegenomen in de opzet van het nieuwe prognosemodel.</p>	
35	<p>Algemeen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk</p>	221	<p>Graag ook een toelichting op de totstandkoming van die bedragen. Er was in 2016 een bedrag voor 17 miljoen aan achtergebleven investeringen. Welke investeringen zijn dit precies? Hoeveel van deze investeringen vallen onder het investeringsplafond? De lagere lasten voor het sociale domein bedragen 25 miljoen. Graag een uitsplitsing van deze lasten. De ruimte voor kortlopende financiering is met 25 miljoen meer toegenomen dan verwacht. Graag een toelichting over hoe deze ruimte is ontstaan en als gevolg van welke oorzaken.</p>	
35			<p>In de bestuursrapportage 2016 wordt vanaf pagina 41 ingegaan op de verwachte realisatie en welke investeringen dit betreft. Omdat het hier een prognose betreft is nog niet uitgezocht welk deel hiervan onder het investeringsplafond valt.</p> <p>Bij het sociaal domein gaat het niet om lagere lasten, maar om geldstromen (uitgaves en inkomsten) die anders liepen dan verwacht. In 2015 kwam deze geldstroom nieuw in de organisatie. De verwachting waren dat gemeentes te kort kwamen aan de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. De gemeente Haarlem ging uit van een tekort van ongeveer € 1,5 miljoen. Uiteindelijk bleek er een overschot van € 15,5 miljoen in 2015 te zijn. Ten opzichte van de oorspronkelijke prognose 'verbeterde' de schuldprognose zich hierdoor met € 17 miljoen. Daarnaast werd rekening gehouden met te betalen voorschotten aan de zorgaanbieders, die zouden leiden tot verhoging van de kasstroom, deze heeft zich echter niet voorgedaan, waardoor zich een positieve ontwikkeling voordoet ten opzichte van de verwachte kasstroom.</p> <p>Bij de Jaarrekening 2015 is gebleken dat de netto vlottende schuld lager was dan eerder geprognosticeerd. Hierdoor is er meer ruimte onder de kasgeldlimiet waardoor de gemeente meer kort geld kan aantrekken.</p>	
36	<p>Algemeen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk</p>	33	<p>De schuld daalt vanaf 2018 verder tot 436 miljoen in 2020. Dit ondanks de boegwolf aan schulden (het schuldkopje) die het gevolg is van achtergebleven investeringen. Graag een toelichting op de factoren die invloed hebben op de ontwikkeling van de schuld. (Zie ook Deel 3 Paragrafen, 3.4 Financiering)</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 67
36			<p>De vaste schuldpositie is afhankelijk van de kasstromen. Binnen de gemeente Haarlem is een onderverdeling gemaakt van deze kasstromen in vier onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exploitatie (alle kasstroom begrotingsposten zoals deze zijn opgenomen in de Programmabegroting 2017-2021); - Investerings (zie ook het Investeringsplan 2016-2021); - Grondexploitaties (zie ook het MPG 2016); - Financiering (conform aflossings- en renteschema's van de banken). <p>Naast de kasstromen heeft ook het gebruik van kort geld invloed op de stand van de vaste schuld, in zowel 2016 als 2017 wordt gebruik gemaakt van de beschikbare ruimte onder het kasgeldlimiet. De omvang van de gehele schuld verandert niet door het gebruik van kort geld, het heeft wel een gunstig effect voor de vaste schuld.</p>	
38	<p>Algemeen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk</p>	29	<p>De stelpost schuldreductie wordt ingezet om de lagere toerekening van overhead aan investeringen en het niet meer activeren van investeringen onder de 100k te dekken (blz. 29). Indien er desondanks eind 2017 een begrotingsoverschot resteert, wordt dan nog steeds de helft van dat overschot aangewend voor investeringen?</p>	
38			<p>Vanaf 2017 is het niet meer mogelijk om investeringen met maatschappelijk nut vervroegd af te schrijven. Als er eind 2017 een overschot is, zal dit conform het coalitieprogramma voor 50% worden ingezet voor vermindering van de schuld (anders dan vervoegd afschrijven).</p>	
42	<p>04 Duurzame stedelijke vernieuwing Socialistische Partij - SP drs. J. (Joyce) Langenacker</p>	115	<p>Waarom is er gekozen bij de cijfers voor de gemiddelde wachttijd van de sociale huurwoning voor de cijfers van Zuid Kennemerland, en niet de (beschikbare) voor alleen Haarlem?</p>	
42			<p>De keuze is gemaakt bij de vaststelling van nieuwe indicatoren (2016/252866). De keuze komt voort uit het feit dat de woonruimteverdeling op het niveau van Zuid-Kennemerland is ingericht.</p>	
43	<p>04 Duurzame stedelijke vernieuwing Socialistische Partij - SP drs. J. (Joyce) Langenacker</p>	116	<p>Hoe kan het zijn dat de wachtduur af zal nemen volgens de streefwaarden op pagina 116, terwijl volgens de streefwaarden het aantal sociale huurwoningen van de corporaties af zal nemen?</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 68
43	Er is een streefwaarde opgenomen in reductie van wachttijd die de gemeente wil bereiken ondanks dat de voorraad sociale huurwoningen eerst nog af zal nemen. De gemeente wil dit doen door het aanbod van vrijkomende woningen te vergroten. Dit wil de gemeente bereiken door de doorstroming te verbeteren en doordat het tempo van de afname van de omvang van de voorraad lager wordt dan de voorafgaande jaren. Zo wil de gemeente ervoor zorgen dat er meer aanbod voor woningzoekenden beschikbaar komt en daarmee de wachttijd zal afnemen.			
44	Paragrafen Socialistische Partij - SP drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	189	In hoeverre verandert de doelstelling voor het meer geld binnenhalen met het moderniseren van het bewonersparkeren door de (structureel) toegenomen parkeerboten?	
44	Deze zaken staan los van elkaar. De structureel toegenomen parkeerboten zijn reeds verwerkt in de begroting zonder dat dit heeft geleid tot een aanpassing van de taakstelling Modernisering.			
45	Paragrafen Socialistische Partij - SP drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	211	U stelt dat er geen achterstallig onderhoud is. Wanneer is er in uw ogen wél sprake van achterstallig onderhoud in de openbare ruimte?	
45	Zie hiervoor kopje 'ontwikkeling onderhoudsvoorraad' op bladzijde 210. Het is normaal dat een deel van het areaal niet voldoet aan het gewenste onderhoudsniveau. Hierbij is niet direct sprake van achterstallig onderhoud, het gaat om de werkvoorraad. Bij een te grote werkvoorraad wordt een deel van het areaal dat niet aan de kwaliteitsnormen voldoet, niet binnen een acceptabele termijn hersteld. Dan is sprake van achterstallig onderhoud.			
46	Paragrafen Socialistische Partij - SP drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	211	Is er in de onderhoudsvoorraad geen enkel onderhoud dat volgens de normen en noodzaak al eerder uitgevoerd had moeten worden? Kunt u dat kwantificeren?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 69
46	Als van areaal op basis van inspectie is bepaald dat onderhoud nodig is, dan wordt dat ingepland. Het areaal dat onder de norm valt wordt met dagelijks beheer bruikbaar gehouden. Het werk dient dan binnen de begrotingshorizon van vier jaar uitgevoerd te worden. Alle werken zijn gepland vandaar dat er geen onderhouds achterstand is. Het komt voor dat tijdens voorbereiding van een werk blijkt dat er meer voorbereiding nodig is en daardoor de vier jaar net overschreden wordt. Dit valt nu niet te kwantificeren.			
47	Paragrafen Socialistische Partij - SP drs. C.Y. (Cora-Yfke) Sikkema	211	In de jaren 2017 en 2018 zijn er verschillen van 2 miljoen of meer tussen de onderhoudsvoorraad voor dat jaar, en het beschikbare budget. Ontstaat hiermee een grotere voorraad?	
47	Nee, in de tabel op bladzijde 210 zijn ook de totalen van de onderhoudsvoorraad en het budget opgenomen. Daaruit blijkt dat de onderhoudsvoorraad voor de jaren 2016 tot en met 2020 neer komt op € 112,5 miljoen en dat het budget voor die jaren neerkomt op € 125,3 miljoen.			
48	Bijlage 1 Investeringsplan Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	6	<i>Investeringsplan 2016 - 2021</i> In 2015 zijn investeringen doorgeschoven naar 2016 voor 25.289 miljoen en naar 2017 voor 7.103 miljoen (blz. 6). Zijn de investeringen die naar 2016 zijn doorgeschoven allen uitgevoerd? Zo nee, welke investeringen niet en wanneer worden deze wel uitgevoerd? De investeringen die naar 2017 zijn doorgeschoven in hoeverre worden die in 2017 uitgevoerd?	
48	Nee, niet alle doorgeschoven investeringen uit 2015 zullen in 2016 worden uitgevoerd. Op dit moment is het jaar 2016 nog niet ten einde en kan nog niet aangegeven worden welk deel dit betreft. Doorgeschoven investeringen zijn zo realistisch mogelijk gepland.			
49	Bijlage 1 Investeringsplan Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	6	<i>Investeringsplan 2016 - 2021</i> Bij de kadernota 2016 (blz. 68) is besloten dat de ruimte onder het kasstroomplafond van 7.043 miljoen in 2016 gebruikt kan worden als investeringsruimte in latere jaren zonder dat dit afbreuk doet aan de schuldreductie. Volgens het investeringsplan (blz. 6) is de ruimte in 2016 nu ineens 14.263 miljoen. Graag een verklaring voor dit verschil.	
49	Dit verschil van € 7.220.000 wordt nader toegelicht op blz. 11 van het investeringsplan. In de bijlage op blz. 22 zijn de afzonderlijke mutaties opgenomen.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 70
51	Bijlage 1 Investeringsplan Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	7	<p><i>Investeringsplan 2016 - 2021</i></p> <p>Volgens de kadernota 2016 was er een overschrijding van het kasstroomplafond in 2017 van 7.043 miljoen. Dit bedrag is toegenomen tot 11.972 miljoen (8.472 + 3.500). Graag een verklaring voor dit verschil. Door welke overschrijdingen komt dit verschil?</p>	
51	<p>Bij de Kadernota 2016 werd er uitgegaan van een overschrijding van het kasstroomplafond voor 2017 met € 7.043.000. Bij de begroting 2017 is de verwachting dat de overschrijding € 8.472.000 (voor inzetten onbenutte ruimte 2016) bedraagt. Het verschil van € 1.429.000 kan als volgt verklaard worden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mutaties na vaststelling van de kadernota € 4.929.00. Deze zijn nader toegelicht op blz. 11 van het investeringsplan. In de bijlage op blz. 22 zijn de individuele mutaties opgenomen. 2. De verhoging van het kasstroomplafond van € 3,5 miljoen. <p>In uw berekening is sprake van een dubbeltelling, in de € 8.472.000 zit reeds de verhoging van het plafond met € 3,5 miljoen.</p>			
52	Bijlage 1 Investeringsplan Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	7	<p><i>Investeringsplan 2016 - 2021</i></p> <p>In de kadernota 2016 is eenmalig besloten om de ruimte onder het kasstroomplafond in 2016 te gebruiken voor de voorziene overschrijding van het kasstroomplafond in 2017. Dit vanwege het feit dat de investeringen die onder de jaarschijf 2015 vielen nog niet "meetelden" voor het kasstroomplafond dat immers met ingang van 2016 werd ingesteld. Op bladzijde 7 van de investeringsnota wordt nu voorgesteld om het principe van doorschuiven van onbenutte ruimte tot en met 2022 te laten gelden. Dit verzwakt de begrotingsdiscipline. Bij een realisatiegraad van 80% per jaar van de in dat jaar geplande investeringen wordt nu in feite per jaar een niveau aan geplande investeringen mogelijk gemaakt dat hoger is dan het investeringsplafond. Waarom wordt dan toch daartoe een voorstel gedaan?</p>	
52	<p>Het kasstroomplafond raakt de begrotingsdiscipline niet. Het kasstroomplafond wordt gebruikt om de ontwikkeling van de schuldpositie te reguleren, de in- en uitgaande geldstromen. Voor de begrotingsdiscipline (een sluitende meerjarenbegroting) is het investeringsplafond. Hierbij wordt gekeken of de kapitaalslasten als gevolg van de investeringen niet boven de norm gaan. Het college is er in geslaagd om beneden beide plafonds te blijven en zodoende zowel de lasten als de kasstromen voldoende te beheersen. Het doorschuiven van de onbenutte ruimte verzwakt de begrotingsdiscipline dus niet.</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 71
53	Bijlage 1 Investeringsplan Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	12	<p><i>Investeringsplan 2016 - 2021</i></p> <p>Het totaal aan investeringen in 2016 valt voor een bedrag aan 7.220 miljoen lager uit dan in de kadernota was voorzien (blz. 11). Dit komt voor het overgrote deel door een "actualisatie" van 7.470 miljoen. Bij de toelichting op blz. 12 staat "actualisatie (nihil). Er heeft per saldo een neutrale verschuiving plaatsgevonden van de voorgenomen investering". Deze toelichting is voor de SP onbegrijpelijk, het gaat immers om een bedrag van ruim 7 miljoen. Graag een uitleg.</p>	
53			<p>Het overzicht op blz. 12 is bedoeld om inzicht te geven in de ontwikkeling van het volume van de investeringen. Het volume neemt ten opzichte van de Kadernota 2016 met € 22,4 miljoen toe. De actualisatie draagt daar 'nihil' aan bij, de som over de jaarschijven is namelijk nul. De actualisatie zorgt alleen voor een andere fasering dan bij de Kadernota 2016 was aangenomen.</p>	
54	01 Maatschappelijke participatie Socialistische Partij - SP drs. M. (Merijn) Snoek	63	<p>De SP heeft een paar vragen over passend onderwijs naar aanleiding van het gestelde op blz. 63. Als een leerling van het speciaal basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs gaat hoe is dan de begeleiding in het voortgezet onderwijs geregeld? De SP krijgt namelijk signalen dat scholen laks met dossieroverdracht zijn waardoor leerlingen op een school niet worden aangenomen. Komt het voor dat scholen kinderen met problemen weigeren omdat ze bang zijn dat hierdoor de schoolresultaten omlaag gaan? Wat voor afspraken zijn er gemaakt om dit te voorkomen?</p>	
54			<p>De uitvoering van passend onderwijs is primair een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en de Samenwerkingsverbanden Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs. De school van het speciaal basisonderwijs is in principe verantwoordelijk voor toeleiding van de leerling naar vervolgonderwijs.</p> <p>In het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) en het Regionaal Besturenoverleg Onderwijs Zuid-Kennemerland en Velsen tussen de gemeenten en de schoolbesturen is vervolgonderwijs onderwerp van gesprek in het kader van de overgang primair onderwijs naar voortgezet onderwijs, thuiszittersaanpak en de aanpak bestrijding voortijdig schoolverlaten. Indien er in de uitvoering casussen bekend worden waarbij scholen leerlingen weigeren, wordt hierover bestuurlijk gesproken met en tussen de schoolbesturen onderling om tot een oplossing te komen voor de leerlingen. Dit overleg vindt zo nodig op initiatief van de gemeente plaats.</p>	
55	01 Maatschappelijke participatie Socialistische Partij - SP drs. M. (Merijn) Snoek	63	<p>Indien een kind met problemen het op een bepaalde school niet redt houdt het dan dezelfde begeleider? Zo nee, op welke manier is de overdracht naar een andere begeleider geregeld?</p>	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 72
55	Indien een kind met problemen naar een andere school moet overstappen, verzorgt de oude school een overdracht van de leerling naar de nieuwe school. Dezelfde CJG-coach blijft betrokken bij het gezin, als het gezin dat wenst. In complexe situaties is ook het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs of het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs hierbij betrokken.			
56	01 Maatschappelijke participatie Socialistische Partij - SP drs. M. (Merijn) Snoek	63	Hoeveel thuiszitters heeft Haarlem op dit moment?	
56	Op basis van de registratie van het Leerplein dat alle thuiszittende leerlingen registreert en niet alleen die leerlingen die vier weken zonder geldige reden thuis zijn, is er in Haarlem sprake van 19 thuiszitters aan het einde van schooljaar 2015-2016. Met de Samenwerkingsverbanden wordt het aantal thuiszitters nagegaan en elk kwartaal gerapporteerd. De rapportage over de derde kwartaal 2016 volgt in november.			
57	01 Maatschappelijke participatie Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	67	De streefwaarde voor het percentage Haarlemmers dat zich vrijwillig inzet is voor 2016 44% (blz. 67). Voor 2017 en volgende jaren is dat verhoogd naar 55%. Waarom is dat gebeurd? Waar is het percentage van 55% op gebaseerd?	
57	Met ingang van 2015 worden de indicatoren uit het Omnibusonderzoek gemeten via het Digipanel Haarlem. Van leden van het Digipanel is bekend dat zij doorgaans meer 'maatschappelijk actief' zijn. De wijziging in meetmethode vormt dan ook de belangrijkste verklaring dat juist deze indicator sindsdien sterk is toegenomen en voor 2015 uitkomt op 55%. De streefwaarde voor 2016 is bij het opstellen van de Programmabegroting 2016-2020 nog gebaseerd op de eerdere manier van meten en ligt dan ook lager. De streefwaarden voor de komende jaren (vanaf 2017) zijn aangepast aan de nieuwe meetwijze via het digipanel. Zodoende kan een goede tijdvergelijking (via zelfde methode) worden gemaakt. Het percentage 55% is dus gebaseerd op de nieuwe nulmeting uit 2015 waarbij de nieuwe meetwijze is gehanteerd.			
58	01 Maatschappelijke participatie Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	68	In 2015 is het percentage Haarlemse mantelzorgers dat overbelast is 16% (blz. 68). Voor 2016 is de streefwaarde 9%, voor 2017 15%. Vanwaar deze verschillen, waar zijn deze streefwaarden op gebaseerd?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 73
58			De streefwaarde voor 2017 en verder zijn gebaseerd op de meest recente realisatiewaarde uit het Omnibusonderzoek 2015 (16%). Hierbij is rekening gehouden met de stijging die deze indicator de afgelopen jaren heeft vertoond. De streefwaarde voor 2016 is bij het opstellen van de Programmabegroting 2016-2020 nog gebaseerd op de realisatiewaarden van voor 2015. Een inhoudelijke verklaring voor de stijging van het percentage mantelzorgers dat aangeeft overbelasting te ervaren is dat met de veranderingen in het sociaal domein de druk op mantelzorgers is toegenomen. Mensen blijven langer thuis wonen en meer mantelzorgers combineren zorg en werk, wat voor een hoger risico op overbelasting zorgt. Door mantelzorgondersteuning te bieden is de verwachting dat het aantal overbelaste mantelzorgers de komende jaren afneemt. Vanaf 2015 is er extra geïnvesteerd in maatregelen in het ondersteunen van mantelzorgers, met als speerpunten respijtzorg, ondersteuning aan jonge mantelzorgers en ondersteuning aan mantelzorgers met dementie.	
59	01 Maatschappelijke participatie Socialistische Partij - SP drs. M. (Merijn) Snoek	72	De lasten voor onderwijs en sport zijn in 2017 met 10.3 miljoen afgenomen, de baten met 5.6 miljoen (blz. 72). Graag een toelichting, wat doen wij niet meer?	
59			De vermindering in lasten hebben voor € 4,5 miljoen als reden dat door nieuwe BBV-regels op een andere wijze wordt begroot. Het verschil van € 5,5 miljoen in baten en lasten heeft als oorzaak dat de specifieke uitkering vanuit het Rijk voor onderwijsachterstandenbeleid in 2017 nog niet is begroot. Bij de kadernota zal dit worden voorgesteld. Het is dus niet zo dat er minder middelen beschikbaar zijn en minder uitgevoerd kan worden.	
60	02 Ondersteuning en zorg Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA drs. J. (Joyce) Langenacker	80	Het percentage jongeren jeugdhulp ontvangt, blijft ongeveer gelijk, toch neemt het bedrag voor maatwerkvoorzieningen af van 65,2 miljoen naar 57,7 miljoen (blz. 80). Dus evenveel jongeren worden geholpen voor minder geld. Hoe kan dit, graag een uitleg. De baten nemen af van 5.8 miljoen naar 2.6 miljoen. Ook hiervoor graag een uitleg.	
60			Op bladzijde 80 worden niet alleen de geraamde kosten van alle maatwerkvoorzieningen gepresenteerd. Daarnaast is de begroting 2016 gebaseerd op de begroting 2015 en nog niet bijgesteld naar aanleiding van de realisatie 2015. Bij het opstellen van de begroting 2017 is de realisatie 2015 wel meegenomen en zijn de geraamde uitgaven bijgesteld. Voor jeugd wijken de geraamde uitgaven 2017 nauwelijks af van de realisatie 2015. Belangrijke reden voor de mutatie is de verlaging van de raming van de kosten voor HO. Zie ook beantwoording van vraag 69 en 126.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 74
61	02 Ondersteuning en zorg Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	82	Het college wil het aantal intramurale plekken halveren (blz. 82). Daarvoor gaat de gemeente zorgwoningen omzetten in zelfstandige woningen. Is er juist geen tekort aan zorgwoningen? In de nabije jaren neemt het aantal ouderen in Haarlem alleen maar toe.	
61			In het door de raad vastgestelde beleidskader Opvang, wonen en herstel 2016-2020 is de ambitie geformuleerd om een verschuiving van 50% van intramuraal naar extramuraal in tien jaar tijd (2017-2026) te realiseren. Het gaat hier om beschermd wonen en maatschappelijke opvang voorzieningen, niet om zorgvoorzieningen voor ouderen. Het is waar dat er op dit moment een tekort is aan zorgwoningen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. De verwachting en ambitie is echter dat door een intensivering van preventieve en uitstroom bevorderende maatregelen <u>per saldo</u> de komende jaren een afbouw mogelijk is.	
62	02 Ondersteuning en zorg Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	82	Ook intramurale voorzieningen worden omgebouwd tot zelfstandige woningen. Cliënten in de maatschappelijke opvang worden nu groepsgewijs opgevangen. Daarbij hebben zij vaste begeleiders. Cliënten ondervinden dan veel steun aan elkaar en profiteren van de begeleiding die dagelijks aanwezig is. Volgens het college willen maar enkel tientallen cliënten zelfstandig gaan wonen. Waarom dan toch deze omvorming? Hoeveel arbeidsplaatsen worden hierdoor wegbezuinigd? Heeft het college hier al overleg over gevoerd met werkgevers en werknemers? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is de uitkomst van dit overleg?	
62			Daar waar nu 95% van de cliënten beschermd wonen en maatschappelijk opvang verblijft in diverse vormen van intramuraal wonen, kan en wil een substantieel deel de komende jaren zelfstandig wonen in een zelf gehuurde woning (thuis). De gemeente denkt dat zij hiermee kan komen tot een reductie van circa 50% van de intramurale plekken. Een groot deel van deze zelfstandig gaan wonende burgers zal ook in de toekomst enige vorm van ondersteuning nodig hebben. Daarin kunnen de zorgaanbieders en hun begeleiders een rol blijven spelen.	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 74
63	02 Ondersteuning en zorg Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	82	Verder wil de gemeente bevorderen dat er meer woningen voor de doelgroep worden gerealiseerd. Op wat voor soort woningen wordt hier gedoeld? Op sociale huurwoningen? Hiervoor bestaat een wachttijd van 6,7 jaar. De cliënten hebben al intramuraal onderdak. Krijgen ze dan toch voorrang boven mensen die soms al negen jaar op de wachtlijst staan?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 75
63			De door- en uitstroom vanuit maatschappelijke opvang en beschermd wonen voorzieningen stukt onder andere omdat er te weinig goedkope huurwoningen beschikbaar zijn. Cliënten die toe zijn aan een volgende, meer zelfstandige stap, verblijven daarom te lang op een plek die hun herstel en maatschappelijke participatie onvoldoende bevordert. En cliënten die op de wachtlijst staan voor een beschermd wonen voorziening moeten nu te lang wachten op de juiste zorg en ondersteuning. Om die reden wil de gemeente dat er meer woningen gerealiseerd worden voor deze doelgroep. Dat zijn sociale huurwoningen, maar ook valt er te denken aan kamerbewoning of het delen van woningen.	
64	02 Ondersteuning en zorg Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	83	In 2015 waren er 2840 meldingen voor huiselijk geweld, in 2016 worden er 4000 meldingen verwacht, vanaf 2017 is dit aantal verlaagd tot 3000. Het college denkt dit te kunnen bereiken door het beter inzetten van hulp. Zijn hier al bijvoorbeeld elders in het land ervaringen mee, kortom waar stoelt het college concreet deze verwachting op? Het aantal meldingen kan ook afnemen door het inzetten van strafrechtelijke sancties. Bij de kadernota is een motie van de SP aangenomen die het college opdraagt hierover glasheldere afspraken te bevorderen tussen de politie en Veilig Thuis. Hoe staat het met de uitvoering van deze motie?	
64			De uitvoering van de motie is ter hand genomen in samenspraak met Veilig Thuis. In november wordt met het Openbaar Ministerie overlegd; in december is een overleg met de Driehoek (gemeente, politie, officier van justitie).	
66	02 Ondersteuning en zorg Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	83	Gezinnen die lijden onder huiselijk geweld wordt noodopvang geboden en begeleid richting zelfstandig wonen. Bestaat er voldoende capaciteit aan noodopvang en aan zelfstandige woningen? Graag een toelichting.	
66			Er is voldoende capaciteit voor nood- en crisisopvang, mede als gevolg van bovenregionale afspraken, waardoor capaciteit voor een groter gebied flexibel kan worden ingezet. De capaciteit aan zelfstandige woningen is beperkt, omdat het hier veelal om sociale huurwoningen gaat.	
67	03 Werk en inkomen Socialistische Partij - SP drs. J. (Joyce) Langenacker	0	Bij de kadernota is een motie van de SP door het college overgenomen dat ook met mensen die langdurig in de bijstand zitten weer gesprekken worden gevoerd. Dit om het onnodig stopzetten of verlaging van de uitkering bij het optreden van nieuwe situaties te voorkomen maar ook om te kijken in hoeverre deze mensen alsnog inzetbaar zijn. In de Berap 2016 (blz. 35) is hiervoor in 2017 een budget van 318.000 k vrijgemaakt door dit bedrag aan de WWB te onttrekken. Dit bedrag is echter incidenteel. Het aantal bijstandsgerechtigden daalt niet en ook niet het aantal dat langer dan 1 jaar in de bijstand zit. Waarom is er geen structureel bedrag voor vrij gemaakt? Is het de bedoeling dat vanaf 2018 de gesprekken met langdurig werklozen weer worden gestopt?	

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 76
67	In juni 2016 heeft de raad het koersdocument Werk en Inkomen (2016/255654) vastgesteld. In het koersdocument is het uitgangspunt 'Ken je klant' opgenomen. Om maatwerk te kunnen leveren aan inwoners met een bijstandsuitkering worden gesprekken gevoerd om hun situatie in kaart te brengen en de mogelijkheden om te re-integreren en te participeren te onderzoeken. De genoemde onttrekking aan de WWB-reserve is bedoeld voor uitvoeringscapaciteit om deze werkzaamheden te kunnen doen. Alle klanten moeten worden gesproken. De verwachting is dat deze inhaalslag in 2017 wordt afgerond. Vanaf 2018 is naar verwachting de reguliere beschikbare formatie voldoende.			
68	03 Werk en inkomen Socialistische Partij - SP drs. J. (Joyce) Langenacker	0	In de Berap 2016 staat dat de plaatsing van mensen met arbeidsbeperking bij een reguliere werkgever tegenvalt en achterblijft bij de streefwaarde. In de meerjarenbegroting staat geen streefwaarde opgenomen. Waarom niet en wat is de streefwaarde voor 2017 en volgende jaren?	
68	Ter voorbereiding van de Programmabegroting 2017-2021 is het project Verbeteren programmabegroting indicatoren en benchmarks uitgevoerd. De betrokken raadsleden hebben zich uitgesproken over de op te nemen indicatoren en deze zijn vervolgens door de raad vastgesteld. De raad heeft er niet voor gekozen deze indicator in de begroting 2017 op te nemen. In de voortgangsbrieven van het Regionaal werkbedrijf wordt de raad door de wethouder overigens wel geïnformeerd over de plaatsingen van mensen met een arbeidsbeperking op garantiebanen. Deze informatie is afkomstig uit de regionale trendrapportages garantiebanen van het UWV. De laatste rapportage is van augustus 2016 en daaruit blijkt dat de netto groei van garantiebanen, ten opzichte van de nulmeting van december 2012, 359 bedraagt. Het totale aantal mensen in Zuid-Kennemerland, werkzaam in een garantiebaan bedraagt 4.789 mensen. Mei 2017 is nieuwe informatie beschikbaar want dan brengt het UWV de volgende (jaar)rapportage garantiebanen uit. In het marktwerkingsplan van het werkbedrijf is de gezamenlijke regionale opgave (streefwaarde) opgenomen om voor 1 januari 2017 440 garantiebanen te realiseren.			
69	Bijlagen Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	290	Het budget voor huishoudelijke ondersteuning loopt terug van 13,649 miljoen in 2016 naar 11.714 miljoen in 2017 (blz. 290). Het beleid is voor het zomerreces aangepast waardoor naar verwachting de uitgaven juist zullen stijgen. Graag een verklaring hiervoor.	
69	Op bladzijde 290 wordt een vergelijking gemaakt tussen begroting 2016 en begroting 2017. De begroting 2016 is gebaseerd op de begroting 2015 en is ongewijzigd gebleven omdat onvoldoende informatie beschikbaar was om een onderbouwde aangepaste raming op te stellen. Voor de begroting 2017 is voor het eerst gebruik gemaakt van de realisatie 2015 en een inschatting van de financiële effecten van de bijstelling van het beleid. Bij Decemberrapportage 2016 zal nader ingegaan worden op de verwachte realisatie 2016.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 77
70	Bijlagen Socialistische Partij - SP drs. J. (Jur) Botter, MPA	291	Het budget voor beschermd wonen neemt juist toe van 36.505 in 2016 naar 41.751 in 2017 en volgende jaren (blz. 291). De intramurale plekken worden met de helft verminderd. Betekent dit dat deze halvering juist extra geld kost? Graag een toelichting.	
70	Het budget voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt door het Rijk vastgesteld. De budgetten beschermd wonen zijn gebaseerd op een historisch verdeelmodel en de stijgingen zijn te verklaren door de stijging van de normatieve huisvestingscomponent, de normatieve investeringscomponent en een jaarlijkse inflatiecorrectie. De uitvoering van het beleidskader opvang, wonen en herstel heeft de ambitie om de intramurale capaciteit in 10 jaar tijd met 50% te verminderen, daarvoor zijn o.a. investeringen nodig in preventie, betere herstelondersteuning en ondersteuning bij uitstroom.			
71	Bijlagen Socialistische Partij - SP drs. J. (Joyce) Langenacker	292	De sociale werkvoorziening wordt afgebouwd. Het budget beschikbaar voor de WSW dan ook jaarlijks iets verlaagd, namelijk van 15.638 in 2017 tot 15.106 in 2020. In 2021 blijft het budget op hetzelfde niveau. Met een geleidelijke afbouw zou je ook een jaarlijks een geleidelijke teruggang in het budget verwachten. Waarom stopt die teruggang met ingang van 2020?	
71	De raming van de uitgaven voor de sociale werkvoorziening is gebaseerd op de meerjarenbegroting van de GR Paswerk. Deze loopt van 2017 tot en met 2020. In afwachting van de raming 2021 van de GR zijn de uitgaven 2021 op het niveau van 2020 geraamd. Er zal ook in 2021 sprake zijn van een afname van de uitgaven voor de sociale werkvoorziening deze is echter op dit moment nog niet in te schatten.			
72	06 Burger, bestuur en veiligheid Socialistische Partij - SP drs. J. (Jos) Wienen	155	Met de burgemeester en de politie is afgesproken dat de bestrijding van huiselijk geweld (voor zo ver het misdrijven betreffen) ook prioriteit krijgt. Desondanks is er op bladzijde 155 en 156 geen aparte categorie voor deze misdrijven opgenomen. Onder welke categorie zijn deze misdrijven nu opgenomen, geweldsmisdrijven of misdaden met een grote impact? Hoeveel misdrijven in de categorie huiselijk geweld hebben vanaf 2011 jaarlijks plaatsgevonden?	
72	Huiselijk geweld valt in de programmabegroting onder geweldsmisdrijven. Huiselijk geweld is een van belangrijkste prioriteiten van de politie en ook zodanig opgenomen in het Integraal Meerjaren beleidsprogramma Veiligheid 2015-2018, Eenheid Noord Holland. Tijdens elk driehoeksoverleg (burgemeester, OM, politie) wordt het aantal misdrijven gemonitord. Het aantal misdrijven huiselijk geweld is in 2012 (264), 2013 (260), 2014 (225), 2015 (208). Er is dus een daling zichtbaar.			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 78
73	Paragrafen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	222	Op blz. 222 wordt gesproken over de netto schuldquote. Wat is het verschil tussen de netto en de bruto schuldquote? De schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Welke eigen middelen worden bij de berekening betrokken en waar zijn die in de begroting terug te vinden? De netto schuldquote verschilt van vorige jaren door de gewijzigde BBV voorschriften. Er heeft een herijking van de totale baten plaatsgevonden. Hoe ziet die herijking van de totale baten er in dit verband precies uit?	
73	<p>De bruto schuld bestaat uit alle aanwezige schulden, de passiva-kant op de balans, van de gemeente. De netto schuld corrigeert deze bruto schuld door ook onderdelen van de activa-kant, de eigen middelen, van de balans mee te nemen. Het gaat hier om de liquide middelen, financiële vaste activa, overlopende activa en uitzettingen van de gemeente (zowel langs als kort).</p> <p>Door de gewijzigde BBV voorschriften heeft een herijking van de totale baten plaats gevonden. Zowel de baten als de lasten zijn door de herijking lager, reden hiervoor is dat interne doorbelastingen (interne doorbelasting rente, interne doorbelasting vastgoed) niet meer zijn toegestaan. Het niet meer toestaan van de interne doorberekening heeft derhalve geen effect op het saldo van het exploitatiesaldo, maar wel op het kengetal netto-schuldquote.</p>			
74	Bijlagen Socialistische Partij - SP drs. J. (Joyce) Langenacker	310	In 2017 wordt er 3.099 miljoen aan de reserve sociaal domein onttrokken (blz. 310). Uit welke posten bestaat die onttrekking? Graag ook een overzicht van de mutaties die in 2018 zijn voorzien.	
74	<p>Het bedrag bestaat uit de geraamde onttrekking van € 2.899 ter dekking van het geraamde tekort 2017 en een bedrag van € 200 voor het programmabudget 2017.</p> <p>Meerjarig is de reeks als volgt (zie ook bladzijde 25 van de begroting)</p> <p>2018: € 1.861 onttrekking 2019: € 1.105 onttrekking 2020: € 927 onttrekking 2021: € 442 onttrekking</p>			

Nr	Onderdeel	Blz	Vraag	Pag. 79
75	Paragrafen Socialistische Partij - SP J.K.N. (Jeroen) van Spijk	220	De schuldpositie was ultimo 2015 512 miljoen, naar verwachting bedraagt de schuld ultimo 2016 486 miljoen, dus 26 miljoen euro lager (blz. 220). Graag een overzicht van de uitgaven en inkomsten die hoger of lager waren dan verwacht, zodat inzicht wordt verkregen in de totstandkoming van het bedrag van 26 miljoen.	
75	Er is een afname van de vaste schuld vanwege de onderdelen genoemd in vraag 12 van de fractie PvdA. Door deze aanpassingen in de schuldprospectie is de schuld ultimo 2016 € 26 miljoen lager dan ultimo 2015.			

Bijlage bij beantwoording technische vraag 152 i.r.t. verkopen

verkocht en geleverd	<i>adres</i>	<i>partij</i>	<i>betreft</i>	<i>verkoopbedrag</i>	<i>boekwaarde</i>	<i>toevoeging</i>	<i>aan reserve vastgoed</i>
21 jan. 2016	Conradkade 4	Tecso Holding B.V.	verkoop grond	€ 67.200	0 €	67.200	ja
10 febr. 2016	Kleverlaan 9 Huis ter Kleef	Stadsherstel Amsterdam	verkoop pand	€ 240.000	0 €	240.000	nee
9-mei-16	Klein Heiligland 11	Jacobs	verkoop pand	€ 300.003	0 €	300.003	ja
17-mei-16	Lange Poellaan naast 25	Ymere	verkoop grond	€ 10.750	0 €	10.750	ja
4-jul-16	POP locatie Orionweg	NEM	vestigen opstalrecht	€ 5.000	0 €	5.000	ja
4-jul-16	POP locatie Bazellaan	NEM	vestigen opstalrecht	€ 5.000	0 €	5.000	ja
4-jul-16	POP locatie Willem van Outhoorlaan	NEM	vestigen opstalrecht	€ 5.000	0 €	5.000	ja
29-jul-16	van Hogendorpstraat naast 25	Dustin Woodward	verkoop grond	€ 21.000	0 €	21.000	ja
24-aug-16	Ripperdaplein parkeerplek 405	de heer Moerkerken	verkoop parkeerplaats	€ 17.500	0 €	17.500	ja
3-okt-16	Ripperda parkeerplaatsen bij blok E1	Slokker Vastgoed	verkoop 43 parkeerplaatsen	€ 915.302	€ 466.829	€ 448.473	ja
verkocht nog niet geleverd	<i>adres</i>	<i>partij</i>	<i>betreft</i>	<i>verkoopbedrag</i>	<i>boekwaarde</i>	<i>toevoeging</i>	<i>aan reserve vastgoed</i>
1-12-2016	Brinkmannpassage	hr. Ludwig en Hr. Eicholtz	verkoop pand	vertrouwelijk	vertrouwelijk	vertrouwelijk	ja
erfpacht	<i>adres</i>	<i>partij</i>	<i>betreft</i>	<i>verkoopbedrag</i>	<i>boekwaarde</i>	<i>toevoeging</i>	<i>aan reserve vastgoed</i>
8-jul	Dolfijnstraat 13	van Leynseele	omzetten erfpacht in bloot-eigendom	€ 38.475	0 €	38.475	ja
26-mei	Klaproosstraat 11	van Egmond	omzetten erfpacht in bloot-eigendom	€ 36.450	0 €	36.450	ja

Totaal aan reserve toegevoegd (excl. Brinkmann (1) , excl. Kleverlaan 9 (2))	€ 954.851
---	------------------

(1)De bijdrage Brinkmann is nog niet openbaar, dit gebeurt na levering en inschrijving december 2016

(2)De opbrengst van het Huis ter Kleef vloeit terug aan het initiatief van de Kweektuin.